

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Ústav pedagogiky a sociálních studií

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Bc. Lucie Štanglerová

Příprava a realizace letního dětského tábora

Olomouc 2014

vedoucí práce: Mgr. Pavla Vyhnálková ,Ph.D.

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně a použila jen uvedených pramenů a literatury.

V Olomouci dne 23. 6. 2014

.....
vlastnoruční podpis

Děkuji Mgr. Pavle Vyhnákové, Ph.D., za odborné rady, důvěru a vřelý přístup při vedení mé diplomové práce.

Dále děkuji celému táborovému kolektivu Eldorado Sebuč za vynikající spolupráci při přípravě i následné realizaci tábora.

OBSAH

ÚVOD	- 5 -
1 OBČANSKÉ SDRUŽENÍ ELDORÁDO	- 8 -
1.1 POSLÁNÍ A NÁPLŇ ČINNOSTI ELDORÁDA	- 8 -
1.2 CÍLE ČINNOSTI ELDORÁDA	- 9 -
1.3 SYMBOLIKA ELDORÁDA	- 9 -
1.4 TÁBOROVÝ TÝM ELDORÁDO SEBUČ	- 11 -
2 TÁBOR A JEHO PŘÍPRAVA	- 13 -
2.1 LEGISLATIVA SOUVEJÍCÍ S TÁBORY	- 13 -
2.1.1 Výčet zákonů, vyhlášek a dalších právních předpisů	- 14 -
2.2 JAK PŘIPRAVIT DOBRÝ TÁBOR	- 16 -
2.2.1 Osmero dobrého tábora	- 16 -
2.3 HARMONOGRAM PŘÍPRAV TÁBORA	- 17 -
2.4 ORGANIZAČNÍ PŘÍPRAVA TÁBORA	- 24 -
2.4.1 Typ a druh tábora	- 25 -
2.4.2 Tým pracovníků	- 26 -
2.4.3 Stravování	- 34 -
2.5 PROGRAMOVÁ PŘÍPRAVA TÁBORA	- 36 -
2.5.1 Režim dne	- 37 -
2.5.2 Oddílový program	- 39 -
2.5.3 Celotáborová etapová hra	- 39 -
3 REALIZACE TÁBORA 2013	- 41 -
3.1 ODDÍLOVÝ PROGRAM	- 41 -
3.2 CELOTÁBOROVÁ ETABOVÁ HRA	- 48 -
3.3 CELKOVÁ REFLEXE	- 50 -
3.3.1 Tábor jako celek	- 51 -
3.3.2 Účast na příštím táboře	- 51 -
3.3.4 Návrhy témat příštího tábora	- 52 -
ZÁVĚR	- 54 -
SEZNAM LITERATURY A PRAMENŮ	- 55 -
SEZNAM ZKRATEK	- 59 -
PŘÍLOHY	- 60 -

ÚVOD

Zvolené téma práce vychází z našeho osobního zaujetí vůči táborům a též z naší praxe. Naše prvotní vize výsledné podoby práce byla taková, že na základě dostupné literatury a internetových zdrojů zpracujeme jakousi „kuchařku“ na přípravu tábora a následně tyto obecné informace aplikujeme na námi pořádaný táborový běh. Proto jsme i zvolili tak obecný název. Při shromažďování literatury jsme přišli na to, že s nápad „kuchařky na přípravu tábora“ nás předběhlo hned několik autorů. Již v roce 1992 vyšla příručka *Připravujeme tábor* (Nejedlý a kol.). Tato příručka je pěkně povídací napsána, nicméně odráží porevoluční dobu a informace zde uvedené by potřebovali pro dnešní využití řádně zaktualizovat. Dovedeme si ale představit, že právě obsah této příručky by mohl posloužit jako struktura pro nové zpracování. Následně v roce 1998 vyšla publikace *Vademecum k letním táborům* (Maršálková, ed. a Válek, ed.), která se zabývá přípravou tábora a tvorbou programu, též zmiňuje pracovníky a mimo jiné i bezpečnost a ochranu zdraví. Vzhledem k datu jejího vydání musíme brát též uvedené informace s nadhledem. Následuje časová odmlka a po roce 2000 vyšlo s danou problematikou hned několik publikací. IDM MŠMT vydal v roce 2004 publikace *Tábory a jiné zotavovací akce s podnázvem Průvodce jejich přípravou*. Díky obsahu a stejnému vydavateli můžeme tohoto *Průvodce* považovat za aktualizaci již zmíněné Maršálkové, ed. A Válka, ed. Beroušek (2005) se zaměřil hlavně na bezpečnost práce a bezpečného chování na táboře, Rudý a Kačer (2007) se zabývali přípravou tábora, snažili se o obecný koncept, z našeho pohledu publikace působí jako „slovník táborových pojmů“. V 2008 vyšla téměř identická publikace *Tábory a další zotavovací akce*. Tentokrát bez podnázvu a reaguje především na změny vyhlášek: vyhláška č.148/2004 Sb., která mění původní č. 106/2001 Sb. o hygienických požadavcích na zotavovací akce pro děti a č. 602/2006 Sb., kterou se mění vyhláška 137/2004 Sb. o hygienických požadavcích na stravovací služby. Všechny uvedené publikace považujeme osobně za velice přínosné. Ve všech se autoři snaží přiblížit fakt, že připravit tábor není jednoduché. Prostudování těchto knih mě vedlo k zamyšlení a následnému upuštění od nápadu sepsat již výše zmiňovanou „kuchařku“. Hlavním důvodem od upuštění této naší vize je fakt, že doposud neexistuje jednotná souhrnná terminologie k táborové problematice. Za jedinou takovou můžeme považovat pouze definice v zákonech a vyhláškách. Otázkou zůstává, zda je vůbec vytvoření takové jednotné terminologie možné, protože z prostudovaných dalších pramenů a zdrojů je zřejmé, že každá organizace věnující se táborům má svou vlastní interní terminologii. A že

těchto organizací působí v České republice velké množství. Nabízí se představa celorepublikové spolupráce těchto organizací a sestavení jakéhosi „táborového slovníku“.

Nyní se vraťme k naší táborové praxi, která vychází z našeho působení v jednom občanském sdružení dětí a mládeže nesoucí název Eldorádo. Do Eldoráda jsme se dostali v roce 2010, kdy jsme tam jeli původně absolvovat původně jen 14denní povinně volitelnou praxi z prvního ročníku bakalářského studia. Zamlouvala se nám koncepce i atmosféra tábora. Líbila se nám i používaná symbolika. Jako hymna, která semkla táborový kolektiv dětí a vedoucích u prvního táboráku, zněla každé ráno a nechyběla ani při loučení a odjezdu. Nebo tradice užívání kroje na večerních nástupech. Připomínalo to fakt, že jsou si všichni v kruhu rovni, jeden celek, že všichni ctí a dodržují jisté „Eldorádí“ tradice. Při psaní zprávy z praxe jsme se hlouběji zajímali i o občanské sdružení jako celek. Jeho cíle a náplň činnosti se mi zalíbili (více o činnosti, cílech a symbolice organizace se dovíme v následující kapitole věnované právě Eldorádu, o. s.). Když nám pak byla od hlavní vedoucí nabídnuta další spolupráce, neváhali jsme a přijali.

Nyní je naše praxe u Eldoráda, o. s. již čtyřletá. Díky tomu jsme získali mnoho cenných zkušeností a znalostí z táborové tematiky. Jako poděkování tomuto občanskému sdružení, zejména pak táborovému týmu Eldorádo Sebuč, jsme se rozhodli naši kvalifikační práci pojmout trochu netradičně a postavit ji na praktických skutečnostech vyplývajících z práce u této organizace. Jak už vyplývá z informací zmíněných výše, každá organizace pracující s dětmi má své know-how, svůj táborový terminus technikus, svůj styl práce s dětmi. U větších organizací jako Junák, Skaut či Pionýr si na základě dostupných informací můžeme udělat představu o tom, jak takový jejich tábor vypadá a probíhá. Hlavním cílem naší diplomové práce je popis vybraných úseků z přípravy a realizace tábora pořádaný právě Eldorádem Sebuč. Nejde nám o sepsání jeho know-how, spíše o ukázkou jeho práce. Vybrané kapitoly se též snažíme podložit i teoreticky, což je zároveň náš dílčí cíl.

V první kapitole se dovídáme více o samotném občanském sdružení Eldorádo, jeho vzniku a specifikách, kterými jsou jeho Stanovy a Vnitřní řád, a následně zde nacházíme i vysvětlení fungování Eldoráda Sebuč.

Druhá kapitola obsahuje krátké vymezení specifik tábora jako takového a následně se věnuje organizační a programové přípravě. V těchto podkapitolách se již začíná konfrontace teorie a praxe.

Kapitola věnovaná realizaci tábora v roce 2013 je již čistou ukázkou konkrétní práce týmu Eldorádo Sebuč. Zahrnuje zejména specifické body v programu a jeho následnou reflexi od dětí i vedoucích.

Od takto koncipované práce očekáváme v budoucnu větší zájem o naši organizaci. A to nejen ze strany vlastních členů, ale i veřejnosti. Eldorádo Sebuč (jak se dovíme v dalších kapitolách) si dává na své práci s dětmi záležet, přijde škoda, že veřejnost o jeho práci moc neví. O tom, zda se nám podařilo naplnit stanovené cíle práce se dočteme v Závěru práce.

1 OBČANSKÉ SDRUŽENÍ ELDORÁDO

„Eldorado je občanské sdružení řádně zaregistrované MV ČR ze dne 17.12.1990, které vzešlo z potřeb lidí pracujících s dětmi a mládeží. Je to sdružení pro děti, mládež a jejich starší kamarády.“

(<http://www.eldorado.cz/popis-sdruzeni>)

Dle Stanov Eldoráda mohou v rámci občanského sdružení vzniknout další organizační jednotky – střediska – které mají svou vlastní právní subjektivitu. V současnosti to jsou střediska Brno, Solnice, Staré Město a Náchod.

Všechna vzniklá střediska musí respektovat *Stanovy (Příloha 1)* a *Vnitřní řád (Příloha 2)* Eldoráda, ve kterých jsou např. definovány cíle činnosti Eldoráda či společná symbolika. Každé středisko si pak vytváří vlastní *Vnitřní řád střediska*, který blíže specifikuje práva a povinnosti jeho členů. Vytváří i další předpisy (např. *Krojový předpis*), které dále upravují či specifikují jeho činnost a fungování.

Ani *Vnitřní řád střediska* ani další předpisy nesmí být v rozporu se *Stanovami* a *Vnitřním řádem* Eldoráda a zákony České republiky.

1.1 Poslání a náplň činnosti Eldoráda

„Základním posláním je organizovat, připravovat, nabízet náplň volného času dětem a mládeži. Nosnými programy jsou pobyt a ochrana přírody, ochrana hodnot - lesů, vod a hodnot duševních, integrace sociálně slabých skupin a mentálně postižených do společnosti.“

(<http://www.eldorado.cz/popis-sdruzeni>)

Aktivity

Během školního roku Eldorado zajišťuje:

- několik všeobecných i specializovaných oddílů s pravidelnou činností,
- různě zaměřené víkendovky, pochody, výlety a další aktivity

V průběhu letních prázdnin:

- tábory pro děti všech věkových kategorií s různým zaměřením (všeobecné, i vodácké).

(<http://www.eldorado.cz/popis-sdruzeni>)

1.2 Cíle činnosti Eldoráda

Jak již bylo zmíněno dříve, cíle činnosti organizace jsou definovány ve *Stanovách*, odkud jsme je doslovně přepsaly. Z důvodu lepší čitelnosti jsme úmyslně vynechali uvozovky a kurzívu.

1. Hlavním cílem organizace Eldorádo je připravovat děti po všech stránkách na život ve svobodné společnosti v duchu míru, důstojnosti, snášenlivosti, svobody, sounáležitosti a vzájemného pochopení.
2. Veškeré zájmy členů Eldoráda jsou rozvíjeny na základě svobody:
 - a) smýšlení, vědomí a vyznání,
 - b) projevu a názoru,
 - c) sdružování, shromažďování a spolčování.

(<http://www.eldorado.cz/stanovy>)

Tyto cíle jsou společné pro všechny členy Eldoráda a veškerá činnost všech středisek a jejich oddílů směřují výhradně k naplňování těchto cílů.

1.3 Symbolika Eldoráda

Symbolika je ukotvena Stanovách a Vnitřním řádu Eldoráda a skládá se celkem ze tří symbolů, jimiž jsou hymna, znak a kroj. *„Jejich využívání a nošení je pro jednotlivé struktury a členy organizace pouze doporučené, nikoliv závazné a povinné.“*

(<http://www.eldorado.cz/stanovy>)

Hymna

Písnička *Eldorádo* nazpívaná v roce 1982 Waldemarem Matuškou. Text hymny viz. **Příloha 3**.

Znak

Kulatý znak s rohy, uvnitř s obrázkem viz. **Příloha 4**. Znak je nejčastěji nošen na kroji.

Kroj

Kroj používají organizační jednotky a členové dle tradic, zvyků a svého zaměření. Doporučené rozvržení kroje a jeho doplňků je takové:

- zelená košile s dlouhým rukávem,
- trojčipý šátek bílé barvy uvázaný vpředu na uzel dobrého skutku,
- domovenka a znak organizace nošené na levém rukávu těsně pod ramenním švem,
- levá strana slouží na symboly, odznaky a tradice celé organizace a uznání jiných organizací (např. březový lístek – levá klopa límce),
- pravá strana slouží pro symboly, odznaky a tradice organizačních jednotek, táborů, oddílů apod.

(<http://www.eldorado.cz/vnitri-rad>)

Podrobnější specifikaci kroje nalezneme v *Krojovém předpisu* střediska Náchod (viz. níže.), který se stahuje i na Eldorádo Sebuč. Úmyslně jsme vynechali uvozovky a kurzívu pro lepší přehlednost a čitelnost. Ukázka kroje viz. **Příloha 5**.

KROJOVÝ PŘEDPIS STŘEDISKA NÁCHOD:

§1

VŠEOBECNĚ

1. Každý člen Eldoráda má svůj kroj a průkazku, které si stále udržuje v pořádku.
2. Součástí kroje je košile, šátek nebo kravata, odznaky a ostatní doplňky uvedené v tomto předpisu.
3. Košile je zelené barvy s dlouhými rukávy.
4. Šátek či kravata jsou jednobarevné s tím, že barva a způsob jejich vázání jsou závislé pouze na rozhodnutí oddílů či jiné strukturální jednotky.
5. Průkazka, plátěný znak, rádcovský, náčelnický a slibový odznak či jiné odznaky a doplňky vydávané organizací jsou specifikovány dle činnosti a tradic organizace.
6. Kroj je obecně rozdělen na levou a pravou stranu s tím, že levá strana slouží pro potřeby organizace a je při umístění jednotlivých doplňků pro všechny členy organizace závazná, pravá strana pak slouží pro potřeby ostatních strukturálních jednotek a umístění jednotlivých doplňků je nezávazné.

§ 2

LEVÁ STRANA KOŠILE

1. Odznaky a doplňky trvale umístěné na kroji:

- a) plátěný znak organizace - levý rukáv, 8-10 cm pod švem rukáv - košile
- b) slibový, rádcovský a náčelnický odznak - chlopeň levé kapsy (nejblíže ke středu těla)

2. Doplnkové odznaky se závazným umístěním (tyto odznaky a doplňky nemusí být na kroji umístěny, jestliže však jsou, musí být na níže stanoveném místě):

- a) domovenka - udává bydliště a stát (NÁCHOD CS) - podklad zelené barvy (tvar kruhové víseče) - levý rukáv, 2-3 cm pod švem rukáv - košile
- b) čestné a jiné odznaky vydávané Eldorádem - chlopeň levé kapsy (vlevo od odznaku organizace)
- c) vyznamenání vydávaná Eldorádem a jinými organizacemi - vyznamenání z Eldoráda - nad chlopeň levé kapsy, blíže ke středu těla - vyznamenání jiná - nad chlopeň levé kapsy, dále od středu těla

§ 3

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

1. Tento Krojový předpis organizace vstupuje v platnost dne 9.5.1992.

(Zdroj: předpisy Eldoráda, střediska Náchod)

1.4 Táborový tým Eldorádo Sebuč

Jak ve zkratce Eldorádo Sebuč vzniklo? „...*Středisko Náchod pořádá branně technicko turistický oddíl v Náchodě a každoročně tři běhy letních táborů. Tábory vždy probíhaly na táborové základně Verněřovická Studánka. Roku 2005 se z organizačních důvodů jeden běh oddělil a začal fungovat samostatně na pronajatém tábořišti v Sebuči...*“

(<http://www.eldoradosebuc.estranky.cz/clanky/organizace-eldorado/par-slov-o-nasi-organizaci.html>)

Tento oddělený běh si začal říkat Eldorádo Sebuč a časem si vytvořil i vlastní znak (viz. **Příloha 6**). Zmíněný táborový znak vyobrazuje ježka, jeho hlava připomíná boxerskou rukavici a v ústech drží rozkvetlou pivoňku. Ježek, pivoňka a boxerská rukavice jsou symboly připomínající původní tři „zakladatele“ Eldoráda Sebuč (ve zkratce ES).

Název a znak není nikde a nijak zakotven. Jedná se již o tradiční označení týmu lidí a jejich způsobu práce s dětmi a respektují jej nejen vlastní členové týmu, ale i ostatní členové Eldoráda.

Od doby vzniku Eldoráda Sebuč proběhlo již několik změn jako jsou nástup nové hlavní vedoucí, průběžný nástup a odchod oddílových vedoucí, změna táborové základny, ale veškeré tradice tohoto tábora jsou zachovávány a předávány dál.

2 TÁBOR A JEHO PŘÍPRAVA

Když si uděláme brainstorming ke slovu tábor, jako první nám naskakují pojmy stan, les, potok. S největší pravděpodobností právě proto, že jsme už od mala jezdili na tábor s ubytováním ve stanech s dřevěnou podsadou, tábořiště obklopoval les a koupávali jsme se v nedalekém potoce. S podobnou vidinou dětského tábora se setkáváme i u Wikipedi: „...*Tradiční obrázek dětského tábora je louka nebo paseka uprostřed lesa, kde děti hrají přes den hry či chodí na výlety po okolí a večer si zpívají při kytáře u táboráku....*“

Pobyt v přírodě, spousta her a parta hodných, veselých a zábavných vedoucích. Takto máme tábor zafixovaný ve své paměti. Jsou to jedny z nejkrásnějších vzpomínek na naše dětství. A snažíme se dělat vše pro to, aby děti účastníci se našich táborů odjížděly se stejnými vzpomínkami.

V roce 1992 Nejedlý (a kol.) napsal, že pojem tábor je již ustálený a běžný v našem slovníku. Tábory totiž mají v České republice dlouholetou tradici a patří mezi nejrozšířenější formy zotavovacích akcí. Zotavovací akcí dle zákona č. 258/2000 Sb, o ochraně zdraví rozumíme „...*organizovaný pobyt 30 a více dětí ve věku do 15 let na dobu delší než 5 dnů, jehož účelem je posílit zdraví dětí, zvýšit jejich tělesnou zdatnost, popřípadě i získat specifické znalosti nebo dovednosti.*“

Pokud se organizovaného pobytu účastní méně než 30 dětí či je jeho doba trvání kratší než 5 dní, nejedná se již o zotavovací akci, ale tzv. jiné podobnou akci pro děti. Osoba, která akci pořádá, musí zajistit hygienicky nezávadný stav zařízení, zásobování akce pitnou vodou v rozsahu stanoveném prováděcím právním předpisem pro zotavovací akce a účast pouze fyzických osob, které splňují podmínky stanovené v § 10 odst. 1 a 3 zákona č. 258/2000 Sb.

2.1 Legislativa související s tábory

Tábory nejsou žádnou výjimkou a i jejich pořádání je ošetřeno obecně závaznými právními předpisy. MŠMT především upozorňuje na zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a vyhlášku Ministerstva zdravotnictví č. 106/2001 Sb. (později 148/2004 Sb.), o hygienických požadavcích na zotavovací akce pro děti. Proto nejsou MŠMT ani jiným orgánem státní správy udělována povolení ke konání táborů, nejsou stanoveny podmínky pro jejich konání a není vedena jedena jejich evidence.

(<http://www.msmt.cz/mladez/sdeleni-msmt-k-poradani-detskych-taboru>)

My bychom ještě z praktických důvodů rádi upozornili na vyhlášku č. 602/2006 Sb. (dříve č. 137/2004 Sb.), o hygienických požadavcích na stravovací služby, která se konkrétně týká

např. hygienických požadavků na přípravu a výrobu pokrmů, jejich označování, skladování či uvádění do oběhu. Ne nadarmo se říká, že pořádek dělá přátele. O nehlášené návštěvě z hygienické stanice to platí dvojnásob.

2.1.1 Výčet zákonů, vyhlášek a dalších právních předpisů

Ucelený seznam zákonů, vyhlášek i dalších právních předpisů týkající se nejen táborů, ale i další práce s dětmi, jsme našli na webu Borovice.cz. Tento seznam považujeme za důvěryhodný, neboť na něj odkazuje na svých webových stránkách samotné MŠMT ČR. Vzhledem z zachování lepší přehlednosti a čitelnosti jsme vynechali kurzívu a uvozovky:

Zákony

K základnímu vzdělání nepochybně patří znalost dvou dokumentů, který by jistě měl dobře znát nejen ten, kdo se chce věnovat práci s dětmi a mládeží:

- Zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod
- Zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky

Tím, že se scházíte s oddílem, kroužkem či klubem se sdružujete. Proto byste měli znát:

- Zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů a
- Zákon č. 84/1990 Sb., o právu shromažďovacím

Jistě od dětí na přihláškách vybíráte a archivujete údaje. Pokud se nechcete dostat do problémů, pak je třeba respektovat:

- Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů

Pokud s dětmi jezdíte na výlety do přírody, není špatné znát

- Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny ve znění pozdějších předpisů

Pokud si sami spravujete klubovnu, neuškodí znát:

- Zákon č. 116/1990 Sb., o nájmu a podnájmu nebytových prostor
Jednáte-li s často s úřady, může se hodit
- Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím

Pokud máte oddílové stránky na internetu, soubor se kterým vystupujete, nebo si hrajete písničky u táboráku, pak je dobré znát:

- Zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském a jeho novelu 81/2005 Sb.

Pokud vedete hospodaření vaší organizace, nebo jste ve funkci, kdy jste za něj zodpovědní, měli byste znát:

- Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění platných předpisů

Pokud žádáte o státní dotace, nastudujte si:

- Usnesení vlády ČR č. 114/2001 - Zásady vlády pro poskytování dotací ze státního rozpočtu

Pokud zjistíte, že dítěti, které dochází do vašeho kolektivu někdo ubližuje, může vás poučit:

- Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí

Dříve než vyjedete na tábor nebo delší výpravu, měli byste se pročíst:

- Zákon 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů a z něj vycházející vyhlášky (viz. níže).
- Zákon č. 274/2003 Sb. kterým se mění některé zákony na úseku veřejného zdraví

Vyhlášky

Vyhlášky, které vycházejí ze zákona č. 258/2000 Sb. o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů:

- Vyhláška MZ ČR č. 148/2004 Sb. o hygienických požadavcích na zotavovací akce pro děti
- Vyhláška MZ ČR č. 137/2004 Sb. o hygienických požadavcích na stravovací služby a o zásadách osobní a provozní hygieny při činnostech epidemiologicky závažných.

Další

- Deklarace práv dítěte
- Úmluva o právech dítěte (zákon 104/1991 Sb.)

(<http://www.borovice.cz/dokumenty/legislativa/>)

2.2 Jak připravit dobrý tábor

„Podle poznatků MŠMT je naprostá většina táborů na dobré úrovni a o jejich účastníky je odpovídajícím způsobem postaráno. Nelze proto jednoznačně doporučit, která organizace dělá lepší či méně povedené tábory. Při rozhodování, jaký tábor pro své dítě vybrat, však zejména doporučujeme:

- vzít v úvahu, kdo tábor organizuje,
- seznámit se s programem tábora,
- zvážit, zda tento program je zajímavý pro vaše dítě a zda jej bude schopno absolvovat,
- ověřit si, že na tábor jedou zkušení a kvalifikovaní vedoucí,
- znát místo tábora a telefonické spojení s vedoucími,
- předem se seznámit se zdravotním zabezpečením, hygienickými podmínkami, stravováním, ubytováním a dalšími otázkami.

(<http://www.msmt.cz/mladez/msmt-a-letni-detske-tabory-1>)

Z výše uvedených bodů tedy vyplývá, na co má dbát rodič při výběru tábora. Také ale co musí organizátor promyslet a připravit při přípravě tábora. Protože: „Seriózní pořadatel má takové informace před začátkem tábora připraveny a rád je účastníkům a jejich zákonným zástupcům předá. Je ověřenou skutečností, že vysoká cena rozhodně není zárukou dobrého a zajímavého tábora.“ (<http://www.msmt.cz/mladez/msmt-a-letni-detske-tabory-1>)

2.2.1 Osmero dobrého tábora

Pionýr spustil webové stránky s informačním servisem o táborech. V rámci tohoto servisu existuje i jakýsi seznam *Osmero dobrého tábora*:

- 1) Má kvalifikované vedení
- 2) Má zajímavý program
- 3) Je bezpečný
- 4) Je ve vhodných prostorách
- 5) Je zdravotně zabezpečen
- 6) Má dostatek informací pro všechny
- 7) Rozvíjí osobnost účastníka
- 8) Má důvěryhodného pořadatele

(<http://dobrodruzstvi.info/tabory/>)

Výčet bodů považujeme za velmi povedený a velmi přínosný nejen pro rodiče, kteří zvažují umístění svého dítěte na tábor, ale i pro pořadatele samotného, seznam mu může sloužit jako přehled o tom, co by měl být schopen skrz přípravu a realizaci zabezpečit.

2.3 Harmonogram příprav tábora

Při přípravě a následné realizaci tábora nám jistě může pomoci harmonogram příprav. Eldorado Sebuč nemá psaný harmonogram, proto jsme zde použili harmonogram organizace YMCA, která má tento harmonogram velice pečlivě zpracován a který by jistě mohl v budoucnu posloužit jako inspirace k sepsání vlastního harmonogramu.

Harmonogram jsme doslovně převzali z webu *Tabory.ymca.cz* a z estetického hlediska jsme úmyslně vynechali kurzívu a uvozovky:

Rozdělení úkonů do jednotlivých měsíců je pouze orientační, pokud není uvedeno v textu jinak.

Září

V tomto měsíci by měl pořadatel tábora zvážit pořádání tábora v příštím roce, pokud bude žádat o dotaci MŠMT ČR. V tom případě je třeba záměr pořádat tábor zpracovat do projektu žádosti o dotace MŠMT ČR. Termín podání žádostí o dotace vyhláší MŠMT na svých internetových stránkách www.msmt.cz. Většinou to bývá na přelomu září a října.

(Pro KČ YMCA: Přesná pravidla vyhlásí každoročně ústředí YMCA ČR dle aktuálních požadavků MŠMT ČR. Projekt se zpravidla odevzdává v polovině září na ústředí YMCA. Projekt musí obsahovat typ tábora, místo, termín počet účastníků, personální obsazení - hlavní vedoucí a zdravotník a jejich kvalifikace včetně potvrzení o absolvování „Školení hlavních vedoucích táborů“ - a orientační náklady tábora.)

Únor

Pořadatel rozhodne o pořádání tábora. Musí rozhodnout o typu tábora, místě, termínu, předpokládaném počtu účastníků a o vedení tábora tedy o osobách hlavního vedoucího, jeho zástupce, zdravotníka a hospodáře tábora.

S vedením tábora uzavře pořadatel Příkazní smlouvy, případně dohody o hmotné odpovědnosti.

V případě, že pořadatel čerpá na tábor dotaci MŠMT ČR a hlavní vedoucí tábora nemá "osvědčení hlavního vedoucího", zajistí pořadatel hlavnímu vedoucímu absolvování „Školení

hlavních vedoucích táborů“ u oprávněného subjektu. Školení musí vedoucí absolvovat do začátku tábora.

(Pro KČ YMCA: **Hlavní vedoucí táborů YMCA musí mít osvědčení hlavního vedoucího bez ohledu na to, zda tábor čerpá dotaci MŠMT ČR, či nikoliv.**)

Vedení tábora se seznámí s ustanoveními zákona č. 258/2000 Sb. O ochraně veřejného zdraví a vyhlášce č. 106/2001 Sb. o hygienických požadavcích na zotavovací akce pro děti, a s dalšími obecně závaznými právními předpisy.

Vedení tábora předloží pořadateli tábora návrh na personální a organizační zabezpečení tábora a harmonogram přípravy tábora.

Pořadatel spolu s vedením tábora projedná s majitelem areálu tábořiště příp. louky podmínky pronájmu a uzavře s ním písemnou smlouvu o pronájmu. U chatových táborů doporučujeme stanovit povinnost majitele tábora zajistit podmínky ve smyslu nařízení zákona č. 258/2000 Sb. O ochraně veřejného zdraví.

Vedení tábora se schází s vedoucími a praktikanty tábora na první přípravné schůzce a stanoví termíny dalších schůzek. Na těchto schůzkách připraví program tábora, základní pravidla spolupráce, práva a povinnosti vedoucích a dětí, táborový denní řád, denní režim atp. Rozdělí si také úkoly pro přípravu a vlastní realizaci tábora.

Březen

Vedení tábora ve spolupráci s pořadatelem stanoví rozpočet tábora včetně účastnického poplatku. V tuto dobu je již zpravidla známa výše případné dotace MŠMT ČR, kterou je možné započítat do rozpočtu tábora.

(Pro KČ YMCA: S čerpáním dotace jsou spojeny povinnosti pořadatele stanovené ve vnitřních organizačních normách a ve smlouvě o poskytnutí dotace mezi YMCA v ČR a provozovatelem tábora.)

Po stanovení účastnického poplatku je možné zahájit propagaci tábora mezi členy sdružení, po školách, v církevních sborech, v místním tisku, na web stránkách apod. Celoročně pracující oddíly předají svým členům přihlášky.

Vedení tábora zhotoví "Přihlášku dítěte na tábor", která musí obsahovat údaje o táboře (místo, termín, účastnický poplatek), údaje o pořadateli tábora (název sdružení, IČ, adresa sídla), údaje o dítěti (jméno, adresa, rodné číslo), údaje o rodičích (jméno, adresa) a souhlas (podpis) rodičů s účastí na táboře. Je vhodné, aby obsahovala i poučení o platbě a vzájemné smluvní vztahy (práva a povinnosti) rodičů a pořadatele. K přihlášce se přiloží "Posudek

o zdravotní způsobilosti dítěte k účasti na zotavovací akci a škole v přírodě" a Nástupní list dítěte (zákon č. 258/2000 Sb.).

Někteří zaměstnavatelé poskytují rodičům dětí příspěvek na tábor (nejčastěji z fondu FKSP). Rodiče dětí příspěvek dostanou na základě pořadatelem vyplněného "Potvrzení pro zaměstnavatele". Faktury pro zaměstnavatele rodičů doporučujeme vydávat jen na základě písemné objednávky zaměstnavatele s uvedením jeho názvu, sídla a IČ, neboť tyto údaje musí faktura obsahovat.

Duben

S celoročně pracujícími vedoucími, kteří se mají tábora zúčastnit, projedná pořadatel možnost jejich uvolnění ze zaměstnání a případně zašle jejich zaměstnavatelům žádost o uvolnění.

Pořadatel uzavírá dohodu o poskytnutí zdravotní péče s praktickým lékařem dostupným z místa konání akce.

V místě konání tábora navštíví zástupce vedení tábora obecní úřad a informuje o táboře v katastru obce. Dále je nutné dohodnout s majitelem lesa možnost sběru dřeva, zajistit možnost zásobování tábora potravinami na fakturu z místního obchodu, objednat na pile dřevo na táborové stavby, zajistit zdroj pitné vody (pokud není zdrojem veřejný vodovod, je nutné provést laboratorní rozbor) případně provést další ohlášení dle místních specifik (např. odbor ochrany přírody na krajském úřadu, je-li tábor v chráněném území, vojenská posádka, je-li tábor v blízkosti vojenského prostoru, správce vodního toku, je-li tábor na jeho břehu atp.).

Bude-li tábor pořádán v pronajatém areálu včetně stravování, doporučujeme projednat rozsah stravování tak, aby odpovídal hygienickým předpisům a věku dětí. Má-li tábor vlastní bazén, projednají se podmínky jeho využití.

Při jednáních uzavírejte dohody písemnou formou. Předejdete tak případným pozdějším nedorozuměním.

Pořadatel zajistí vybavení táborové lékárničky.

Květen

Je-li tábor umístěn v lese, zajistí vedení tábora povolení vjezdu vozidel na lesní cesty. Obecně na nich platí zákaz vjezdu. Povolení dostane od oblastního závodu Lesů České republiky s.p.

Hlavní vedoucí tábora se seznámí se stavem tábořiště (nejlépe osobní návštěvou).

Vedení tábora provede kontrolu inventáře pro stavbu a program tábora. Zajistí opravy poškozeného vybavení a dokoupení chybějícího, popř. chybějící inventář pronajme. Zajistí vybavení táborové kuchyně a táborové ošetřovny.

Vedení tábora rozešle přihlášeným dětem bližší informace k táboru (sraz, návrat, potřebné vybavení, adresu pro doručování pošty táborníkům). Tyto informace by děti měly dostat přibližně měsíc před začátkem tábora, nejpozději však na konci školního roku.

Vedení tábora seznámí pořadatele s rámcovým programem tábora. Pořadatel za program odpovídá a může do něj v nezbytných případech zasáhnout.

(Pro KČ YMCA: V termínu dle směrnice o Hlášení táborů zašle provozovatel na ústředí YMCA "Hlášení o pořádání tábora".)

Pořadatel nejpozději měsíc před konáním tábora oznámí konání tábora územnímu pracovišti Krajské hygienické stanice příslušnému podle místa konání tábora. V případě, že si pořadatel pronajímá táborovou základnu, je vhodné k této povinnosti smluvně zavázat majitele tábora.

Červen

Pořadatel proškolí vedoucí a pracovníky tábora o hygienických požadavcích na tyto akce a o předcházení vzniku a šíření infekčních onemocnění a jiných poškození zdraví (ve smyslu zákona č. 258/2000 Sb.). Dále je seznámí se zásadami bezpečnosti práce na táboře, se zásadami požární ochrany a zásadami první pomoci.

Pořadatel uzavře s vedoucími a pracovníky tábora Příkazní smlouvy, dohody o hmotné odpovědnosti, případně další dohody nutné k zajištění přípravy a realizace tábora. (S vedením tábora tyto smlouvy uzavřel již v únoru.) Do smlouvy uvede potvrzení o proškolení (viz. výše). V případě, že některý z pracovníků tábora pobírá za práci na táboře mzdu, uzavře s ním dohodu o provedení práce nebo dohodu o pracovní činnosti. Postupuje při tom dle obecně závazných právních předpisů.

Pořadatel rozdává vedoucím a pracovníkům tábora "Nástupní list pracovníka tábora", který obsahuje potvrzení o způsobilosti práce na táboře (zákon č. 258/2000 Sb.). Nástupní listy odevzdávají vedoucí a pracovníci při nástupu do tábora. Bez tohoto dokladu nesmí na táboře pracovat! Pracovníci kuchyně musí mít navíc průkaz pracovníka v potravinářství.

Členové občanského sdružení, které je členem České rady dětí a mládeže a účastníci akcí tohoto sdružení jsou pojištěni pro případ úrazu s následkem smrti nebo s trvalými následky, na dobu nezbytného léčení následků úrazu a čas pracovní neschopnosti za dobu léčení

následků úrazu pojistnou smlouvou, kterou uzavírá Česká rada dětí a mládeže. Uzná-li provozovatel za vhodné, může účastníky tábora připojistit. Pojistné je v tomto případě nutné zahrnout do rozpočtu tábora. Hlavní vedoucí tábora pořádaného organizací, která je členem ČRD, je také automaticky zahrnut do pojištění odpovědnosti za škodu. Ostatní vedoucí je možné dopojistit.

S osobou, která zapůjčí soukromé vozidlo k užívání pro potřeby tábora, uzavře pořadatel "Dohodu o užívání soukromého vozidla" a Příkazní smlouvu. Na základě těchto smluv je možné vyplatit náhradu cestovních výloh.

Vedení tábora zajistí dopravu dětí resp. materiálu do tábora a z tábora (autobus, hromadná jízdenka ČD s místenkou, nákladní vozidlo). Děti, jejich rodiče jsou zaměstnanci ČD, budou mít pravděpodobně slevy na jízdě. Zjistěte si proto dopředu, zda některé z dětí nemá tyto slevy.

Hospodáři tábora předá pořadatel provozní zálohu na tábor z pokladny pořadatele. Současně jej poučí o způsobu vedení pokladní knihy.

Hospodář tábora zajistí po dohodě s vedoucím kuchyně nákup potravin na první dny tábora.

Červenec a srpen

Před odjezdem zkontroluje vedení tábora, zda má všechny potřebné doklady. Po skončení tábora zůstávají doklady u pořadatele, který je povinen zajistit archivaci ve smyslu obecně platných předpisů (zdravotní dokumentace 6 měsíců, účetní doklady 5 let, atd.)

Zdravotník tábora provádí zdravotní zajištění dětí při dopravě dětí na tábor a z něj. V průběhu tábora plní povinnosti vyplývající ze zákona a prováděcích předpisů.

Kontrolu táborů YMCA mohou provádět osoby pověřené pořadatelem, zástupci místní samosprávy, zástupci státního dozoru (hygiena, lesy, ochrana přírody, správce vodního toku, hasiči) a Policie ČR. Uvedené osoby mají volný přístup do tábora. V případě, že provozovatel žádá dotaci MŠMT ČR, mohou provádět kontrolu také pracovníci MŠMT ČR nebo IDM MŠMT ČR (Institut dětí a mládeže). Při kontrole vždy požadujte sepsat zápis, zvláště při kontrole hygienikem.

V případě úrazu, závažného onemocnění nebo jiné události zásadně ovlivňující chod tábora oznámí hlavní vedoucí tábora tuto skutečnost pořadatel.

Přadatel odpovídá za jednání vedoucích a za škodu způsobenou účastníky, vedoucími nebo pracovníky tábora. Je povinen neprodleně odstranit nedostatky zjištěné v průběhu kontroly tábora.

Po skončení tábora provede hospodář inventuru zásob a naloží se zásobami dle pokynů hlavního vedoucího tábora. Hospodář uzavře peněžní knihu tábora a předá ji hospodáři pořadatele. Zbylé finanční prostředky z táborové pokladny převede na účet pořadatele tábora.

Září

(Pro KČ YMCA: V termínu dle směrnice o Hlášení táborů zašle provozovatel tábora na ústředí YMCA "Závěrečnou zprávu o pořádání tábora".)

Po skončení tábora provede pořadatel spolu s vedením tábora hodnocení tábora, schválí hospodářskou uzávěrku, zajistí archivaci dokumentace a doporučí případné změny pro přípravu tábora v dalším roce.

(<http://www.tabory.ymca.cz/index.php?str=st0>)

Harmonogram může být zpracován i do tabulky. U jednotlivých měsíců jsou v bodech zaznamenané činnosti, které by bylo daný měsíc potřeba zvládnout. Tabulka a bodový zápis činností umožňuje mnohem snazší a rychlejší orientaci ve zmíněné problematice. Zpracovaný tabulkový harmonogram máme na následující stránce. Autory jsou Maršálková. a Válek.

Měsíc	Přípravné práce - úkoly
leden	<ul style="list-style-type: none"> • zajištění základních předpokladů pro uskutečnění LT - místo, termín, počet a složení účastníků, programové zaměření (rezervace, objednávka objektu LT) • sestavení rozpočtu tábora (výpočet ceny tábora)
únor	<ul style="list-style-type: none"> • nábor účastníků – propagace • tvorba rámcového programu • nábor personálu • zabezpečení formulářů přihlášky a složenek na zaplacení
březen	<ul style="list-style-type: none"> • rozpracování programu LT (celotáborová hra, mokrá x mokrá varianta) • přípravná schůzka pracovníků tábora • zabezpečování materiálového vybavení (včetně sponzorských darů apod.) • příprava jídelního lístku, režimu dne atd.
duben	<ul style="list-style-type: none"> • zabezpečení dopravy (včetně dopravy v průběhu LT) • oznámení o konání tábora příslušným úřadům a institucím • zajištění odběru potravin v místě konání LT • evidence přihlášek
květen	<ul style="list-style-type: none"> • uzavření smluv s pracovníky tábora • kontrola naplněnosti LT, příp. další propagace • rozesílání organizačních pokynů pro účastníky LT • návštěva v LT, kontrola vybavenosti a připravenosti objektu
červen	<ul style="list-style-type: none"> • zpracování jmenného seznamu účastníků • zabezpečení pojištění účastníků • předání tiskopisů nutných k vedení tábora (zdravotní deník, peněžní deník ..) • zajištění provozní zálohy na LT, kontrola plateb
červenec-srpen	<p>v průběhu tábora zajistit</p> <ul style="list-style-type: none"> • proškolení všech účastníků a pracovníků k bezpečnosti a ochraně zdraví • řádné vedení ekonomické agendy • řádný zdravotní dozor a dodržení všech hygienických předpisů • atraktivní a bohatý program
po skončení tábora	<ul style="list-style-type: none"> • do 5 dnů vyúčtovat provozní zálohu • zhruba do měsíce zpracovat celkové hodnocení LT (včetně ekonomického) • 6 měsíců archivovat všechny materiály o průběhu LT, pokud obecně platné předpisy nestanoví u vybraných písemností jinak

Tab. č. 1 Harmonogram přípravy a realizace letního tábora. Zdroj: Maršálová, J., ed. a Válek, Z. (1998, str. 9)

2.4 Organizační příprava tábora

Pro Eldorado Sebuč začíná organizační příprava ve chvíli, kdy je rozhodnuto o pořádání příštího tábora. Zpravidla to bývá ke konci letních prázdnin, konkrétně po potáborové poradě, kde probíhá i souhrnné hodnocení tábora a probíhá diskuze o tom, co se daný běh tábora povedlo či nepovedlo.

Nyní bychom rádi vydefinovali pojmy organizační příprava a organizace přípravy. V organizaci jsme za dobu našeho působení upozorovali existenci a rozdíl mezi těmito pojmy. Pokusíme se je vysvětlit. *Organizační příprava* tábora je chápána jako veškerá činnost, úkony, úkoly, které je potřeba rozmyslet, uskutečnit, zabezpečit v souvislosti s bezproblémovou realizací samotného běhu tábora. Pouze s výjimkou tvorby programu tábora, která spadá do programové přípravy. Např. pořadatel tábora musí zajistit ubytování, stravování, dopravu, nahlásit tábor na příslušné úřady, apod. To jsou jednotlivé body organizační přípravy (jako přehled bodů organizační přípravy nám může posloužit např. tabulkový harmonogram přípravy tábora, viz. výše). Je dobré si uvědomit, že obsah organizační přípravy se bude lišit pro pořadatele, který tábor připravuje úplně poprvé a který již tábor pořádá opakovaně. Začínající pořadatel bude mít pochopitelně s organizační přípravou mnohem více starostí než ten, který již má za uplynulou dobu spoustu věcí vyřešených.

Organizace přípravy je pro naši organizaci způsob, kterým naplňujeme body organizační přípravy. Spočívá v přerozdělování úkolů mezi celý tým pracovníků pro jejich snadnější a rychlejší plnění. Např. k úspěšnému náboru dětí je důležitá propagace. Takže jedním z bodů organizační přípravy bude Zajištění propagace, ale její organizace bude spočívat v tom, že se hlavní vedoucí dohodne s oddílovými vedoucími, že si propagaci zajistí jako organizace sami a to tak, že jeden graficky připraví letáček (viz. **Příloha 7**), druhý je vytiskne a namnoží, a zbytek letáčky roznáší, rozesílá, vyvěšuje apod.

Tímto přerozdělováním a řešením úkolů vzniká něco, co bychom osobně pojmenovali *organizační know-how*. Eldorado Sebuč má již několikaletou tradici a hlavní vedoucí i celý kolektiv ví, čeho a jak chtějí dosáhnout. U některých bodů organizační přípravy se snaží vylepšit efektivitu jejich plnění (např. u propagace a náboru nových dětí). Dále jsme vybrali podrobněji popsali body organizační přípravy, které považujeme za bezproblémové.

2.4.1 Typ a druh tábora

Jak jsme již psali v naší bakalářské práci: „*Pořadatel musí mít již od začátku rozmyšleno, jaký tábor chce organizovat. Od druhu a typu tábora se odvíjí další zařizování (ubytování, doprava, odborní instruktoři, programová příprava atd.)*“ (Štanglerová, 2012, s. 19)

Tábor Eldoráda Sebuč lze dle Harmacha (jeho dělení viz. níže) druhově zařadit mezi stále tábory, protože k jeho pořádání vybíráme základnu s podsadovými stany, zastřešenou kuchyní a jídelnou a dále teepeem, srubem či chatkou, zkrátka se stavbou, která nám poskytne zázemí při deštivém počasí. Vybranou základnu poté obýváme od začátku do konce, výjimkami jsou výletní víkendovka a bojové dny, kdy na pár dní táborovou základnu opouštíme.

Typově se náš tábor zařadíme mezi běžné, tj. tábora se účastní děti z intaktní populace¹, naším hlavním cílem není integrace. Jako kolektiv sice máme za poslední 2-3 roky zkušenosti s ADHD, sebepoškozováním či problémovým chováním dětí z dysfunkčních rodin²

V publikaci od Harmacha (a kol. 2004, s. 42) nalézáme následující druhy a typy:

Druhy táborů

- **stálé tábory** – tábory ve stálých tábořištích (zděné, chatové, stanové základny), celý pobyt na jednom místě;
- **putovní tábory** – během pobytu vystřídají účastníci několik tábořišť, většinou jde tábory pěší, vodní či cykloturistické;
- **příměstské tábory** – specifická forma nabídky denního programu bez noclehu;
- **hvězdicové tábory** – tábor, při němž účastníci absolvují nekolikadenní výlety do okolí základny.

Typy tábora

- **běžné** – účastníky jsou děti a mládež z „běžné“ populace;
- **integrované** – tábor i pro děti z rizikových skupin, dětských domovů, zdravotně postižené, kdy alespoň 20% účastníků je z takto postižené populace;
- **ozdravné** – určené pouze pro zdravotně postižené děti.

¹ „Intaktní populace = normální, zdravá, nepostižená populace (např. pokud jde o experimentování s drogami)“, Slovník-cizich-slov.abz.cz

² „Dysfunkční rodina = rodina neplnící řádně a náležitě některé své základní funkce (např. biologicko-reprodukční, sociálně-ekonomickou nebo pedagogicko-psychologickou)“, Slovník-cizich-slov.abz.cz

Tradičních táborů a jejich pořadatelů je nepřeborné množství. „Existují však i dnes novodobé specializované tábory. Například tábory umělecké, hudební, počítačové, s koňmi nebo pro děti se zdravotními omezeními či s dietami. V dnešní době jsou táborové aktivity dostupné i lidem, kteří překročili „táborový věk“, ve formě tábora pro dospělé.“

(http://cs.wikipedia.org/wiki/Dětský_tábor)

V dnešní době je těžké děti tradičním táborem zaujmout, proto jdou tábory s dobou a snaží se odrážet aktuální trendy. Na tom není nic špatného, jen se bojíme o existenci toho opravdu tradičního tábora, kdy děti spí ve stanech či dokonce pod širákem, jsou svědky vaření nad otevřeným ohněm, jsou poštipané od hlavy až k patě od komárů, protože táborová základna je v blízkosti řeky či potoka (což je domovina pro komáry) atd., atd. Zkrátka a dobře dávají dnešní děti přednost luxusu jako je např. splachovací záchod, teplá sprcha každý den. Ne všechny samozřejmě. Kdo tradiční tábor uprostřed lesa, se suchými záchody, teplou vodou jen po ohřevu v brutaru, „polní kuchyni“ pořádá záměrně ví, že účastněné děti jezdí na tábor právě kvůli těmto podmínkám. Z vlastní zkušenosti víme, že hlavně malé děti mají radost z toho, že se místo vany mohou cákat v potoce ve studené vodě. Starší si pak více či méně užívají principů přírody (např. sázky o počasí). Jedná se vlastně o vytržení dětí ze všedního moderního života, narušení jejich stereotypu chození do školy. Hlavně je to pro ně návrat ke dříve přirozenému prostředí přírody.

2.4.2 Tým pracovníků

Tým pracovníků je pro úspěšný tábor víc než důležitý. Zastáváme názor, že celková táborová atmosféra je z větší části ovlivněna náladovým rozpolžením vedoucích. Toto náladové rozpolžení je totiž přímo či nepřímo přenášeno na svěřené děti. Též musíme uznat fakt, že i kdyby se vedoucí a děti sebevíce snažili o hladký průběh tábora, bez dobrého kuchaře v kuchyni a dostatku dobrého jídla by to nešlo.

Vraťme se k vedoucím na táboře, konkrétně již k Eldorádu Sebuč. Tým Eldoráda Sebuč se v posledních několika letech skládá z mladých lidí věnující svůj volný čas dětem a to i přesto, že jsou často v časovém vypětí (studijní povinnosti, brigády, zaměstnání, sportovní závody, osobní koníčky, apod.). Ale i tak mají chuť a odhodlání pro děti pořádat v průběhu roku několik víkendových akcí a v létě dětský tábor.

Jak už bylo řečeno, většina vedoucích (včetně hlavní vedoucí) je stále studujících a formálně se vzdělávajících v oborech humanitních věd. Což považujeme za obrovské plus, už mnohokrát jsme si v kolektivu vzájemně pomohli při řešení různých problémů. Na neformální vzdělávání dohlíží hlavně hlavní vedoucí, která chce mít pod sebou proškolený

tým. Školení hlavních vedoucích akreditované MŠMT musí dle nastavených pravidel Eldoráda Sebuč absolvovat každý oddílový vedoucí. Naše hlavní vedoucí má smysl pro kolektivní akce. Proto čas od času organizuje hromadnou účast např. na pedagogicko-psychologickém semináři.

Z praxe též víme, že mezi státními a nestátními neziskovými volnočasovými organizacemi panuje jakási rivalita o tom, co kdo ze zákona musí a nemusí. Při studiu jsme se v diskuzi střetli s pracovníky DDM, kteří byli rozzlobeni na stát, protože je stále honí kvůli správnému vzdělání, dodržování právních předpisů, vykazování finanční stránce tábora. Že když už dostanou dotace navíc, je s tím pak příliš papírování. No, je to jejich práce. My můžeme za naše občanské sdružení říci, že se snažíme též patřičně proškolovat, též se na nás vztahují zákony, vyhlášky a další předpisy, které musíme dodržet, atd. Není to pouze tzv. procházka růžovým sadem. Navíc jako členové občanského sdružení „pracujeme zadarmo“ jako dobrovolníci, nemáme žádnou finanční odměnu za svůj vynaložený volný čas.

Jsme proto rádi, že MŠMT komentuje „obě strany“ následovně: *„Máme poznatky, že mnohaleté zkušenosti a odborná připravenost pracovníků středisek volného času a domů dětí a mládeže vytváří reálné předpoklady pro kvalitní tábory. Rovněž tak mnohá občanská sdružení s letitou tradicí a kolektivy zkušených a proškolených vedoucích pořádají tábory na velmi dobré úrovni.“* (<http://www.msmt.cz/mladez/msmt-a-letni-detske-tabory-1>)

Nyní se již dostáváme k jednotlivým funkcím v táborovém týmu. Jejich prezentaci jsme zvolili následovným způsobem – název funkce, pracovní náplň a jmenovité zastoupení v Eldorádu Sebuč.

Hlavní vedoucí

- Musí být starší 18 let;
- musí být náležitě proškolen provozovatelem;
- měla by se seznámit s právními předpisy, neznalost zákona neomlouvá;
- řídí práci všech ostatních pracovníků na táboře;
- rodičům zodpovídá za děti, provozovateli za vše;
- nese hlavní zodpovědnost za spokojenost dětí;
- po celou dobu konání tábora zodpovídá za plnění všech hygienických a bezpečnostních předpisů, za práci všech lidí, za provoz tábora;
- před začátkem akce musí proškolit všechny pracovníky;
- každý den, každou hodinu, každou minutu komunikuje se všemi pracovníky;

- po ukončení tábora vypracovává jeho hodnocení, kontroluje a stvrzuje vyúčtování;
- spolu s hlavním zdravotníkem je zapsána ve zmocnění k ošetření dítěte na táboře;
- v průběhu roku zadává úkoly týkající se organizační a programové přípravy.

(autorka s pomocí Harmacha a kol, 2004, s. 15-16)

Zkrátka a dobře: „*Hlavní vedoucí tábora odpovídá a může za všechno a navíc pracuje 25 hodin denně i přes oběd.*“ (Bezchleba, 2012, s.5)

Bc. Pavla Kinclová

- Studentka 1. ročníku Mgr. v oboru Resocializační pedagogika, Univerzita Pardubice.
- Absolventka Pardubické Univerzity se zaměřením na sociální antropologii.
- Absolvovala "Kurz MŠMT pro hlavní vedoucí letních táborů". Také se účastní nejrůznějších kurzů rozšiřujících práci s dětmi a týkajících se především motivací dětí a mládeže. Lze například jmenovat „Prožitkový seminář k rozvoji pedagogických dovedností“.
- Mezi její záliby patří plavání, lyžování, softball a jiné sporty.

Zástupce hlavního vedoucího

- Musí být starší 18 let;
- musí být náležitě proškolená hlavní vedoucí;
- měla by se seznámit s právními předpisy, neznalost zákona neomlouvá;
- zastává roli rádce, poradce pro hlavní vedoucí;
- podílí se na řízení práce všech ostatních pracovníků na táboře;
- v době nepřítomnosti hlavní vedoucí zodpovídá za plnění všech hygienických a bezpečnostních předpisů, za práci všech lidí, za provoz tábora.

(autorka při definování náplně práce ZHV vychází z Harmachových definic HV)

V Eldorádu Sebuč je zástupce označován též jako „pravá ruka“ hlavní vedoucí.

Bc. Lucie Štanglerová

- Učitelka ve státní mateřské škole v Praze, studentka 1. ročníku Mgr. v oboru Řízení volnočasových aktivit, Univerzita Palackého v Olomouci.

- Na pedagogické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci vystudovala obor Vychovatelství.
- Absolvovala 4 ročníky Duhové lesní školy 1 „Poznej sám sebe!“, kurz „Poskytnutí záchrany tonoucímu“, „Školení hlavních vedoucích táborů“ s akreditací MŠMT a „Prožitkový seminář k rozvoji pedagogických dovedností“.
- Největším koníčkem je její belgický ovčák. Též ji baví vaření, výtvarná činnost, jóga, v zimě lyže.

Hlavní zdravotník

- Může jím být lékař, střední zdravotnický pracovník oboru všeobecná sestra, dětská sestra, porodní asistentka nebo student lékařské fakulty, který ukončil třetí ročník; zdravotníkem může být i ten, kdo předloží doklad o absolvování kurzu první pomoci se zaměřením na zdravotnickou činnost při zotavovacích akcích;
- podílí se na sestavování jídelníčku;
- musí být k dispozici 24 hodin denně po celou dobu konání tábora, vyjímaje situace, kdy doprovází dítě do nemocnice, pak ho v táboře zastupuje zdravotník;
- vrací posudky o zdravotní způsobilosti po ukončení tábora zákonným zástupcům dětí a fyzickým osobám činným na táboře;
- vybavuje táborovou lékárnu a chystá příruční lékárničky do každého oddílu (využití na výletní víkendovce či půldenním oddílovém výletu);
- zajišťuje péči praktického lékaře dostupného z místa konání tábora, s výjimkou putovní zotavovací akce;
- spolu s hlavní vedoucí je zapsán ve zmocnění k ošetření dítěte;
- vede zdravotnický deník a seznam účastníků, vybírá prohlášení o bezinfekčnosti a posudky o zdravotní způsobilosti dětí a fyzických osob činných na táboře a následně uchovává tyto dokumenty po dobu 6 měsíců od skončení tábora;
- informuje osobu, která má dítě v péči, o zdravotních potížích, které dítě v průběhu tábora prodělalo, a o případném kontaktu s infekcí.

(autorka se zákonem 258/2000 Sb.)

Petr Šípek

- Student 3. ročníku Všeobecného lékařství na 3. lékařské fakultě Univerzity Karlovy v Praze.

- Absolvoval kurz "Zdravotník zotavovacích akcí a škol v přírodě" a "Prožitkový seminář k rozvoji pedagogických dovedností".
- Mezi jeho záliby patří volejbal, pěší turistika, deskové hry, v zimě snowboarding.

Zdravotník

- Může jím být lékař, střední zdravotnický pracovník oboru všeobecná sestra, dětská sestra, porodní asistentka nebo student lékařské fakulty, který ukončil třetí ročník; zdravotníkem může být i ten, kdo předloží doklad o absolvování kurzu první pomoci se zaměřením na zdravotnickou činnost při zotavovacích akcích;
- zapisuje do zdravotnického deníku, vybírá prohlášení o bezinfekčnosti a posudky o zdravotní způsobilosti dětí a fyzických osob činných na táboře;
- je k dispozici 24 hodin denně po celou dobu konání tábora, obzvláště v situaci, kdy hlavní zdravotník doprovází dítě do nemocnice.

(autorka se zákonem 258/2000 Sb.)

Pavla Bělohradská

- Studentka 3. ročníku Všeobecného lékařství na 3. lékařské fakultě Univerzity Karlovy v Praze.
- Čtvrtým rokem pracuje jako plavčík na koupališti.
- Ve volném čase hraje volejbal, ale nepohrdne žádným sportem. Ráda maluje a hraje společenské hry.

Oddílový vedoucí

- Musí být starší 18 let a způsobilý pro tuto práci;
- je podřízen hlavnímu vedoucímu;
- u oddílu s větším počtem dětí pracují dva i více vedoucích;
- po celou dobu konání tábora zodpovídá za svěřený oddíl, jeho programovou, výchovnou i zotavovací činnost;
- do jisté míry nahrazuje dětem rodiče;
- hlavní odměnou za jeho práci je vděk dětí, kterým se na táboře líbilo, a pocit, že udělal vše pro jeho dobrý průběh.

(Harmach a kol, 2004, s. 16-17)

Hájek (a kol., 2004) upozorňuje na to, že oddílový vedoucí má tři základní role, které se však odlišují od úlohy učitele:

- a) Instruktor: vysvětluje, podněcuje, ukazuje činnost, kterou má dítě zvládnout, a tím rozvíjí myšlení dítěte.
- b) Poradce: vede účastníky k pochopení smyslu činnosti a podporuje jejich motivaci.
- c) Diagnostik: ten, kdo poznává zájmy i osobnost dítěte, někdy bývá i terapeutem (pomáhá nejen uspokojovat individuální potřeby, ale též řešit konflikty a osobní problémy a překonávat překážky. Rovněž usnadňuje kontakt mezi svěřenci a je užitečný při řešení jejich vzájemných problémů.

1. oddíl:

Václav Palička

- Student 2. ročníku SOŠ elektrotechnické, Pardubice.
- Dříve s Eldorádem jezdil jako dítě, v dnešní době jezdí jako vedoucí.
- Mezi jeho koníčky patří adrenalinové sporty na vrcholové úrovni.

Bc. Monika Jehličková

- Studentka 1. ročníku Mgr. v oboru Resocializační pedagogika, Univerzita Pardubice.
- Je sportovně založená, má ráda běh, jízku na in-linových bruslích, hraje squash, plave.
- Ve volném čase si také ráda čte.

Pavla Bělohradská

2. oddíl:

David Chřeňo

- Manipulační dělník ve společnosti Rico, Chvalkovice.
- Absolvoval kurz "MŠMT pro hlavní vedoucí letních táborů", kurz "Zdravotník zotavovacích akcí" a „Prožitkový seminář k rozvoji pedagogických dovedností.
- Dříve jezdil jako dítě, v dnešní době jezdí jako vedoucí.
- Libuje si v dlouhých bězích, v plavání, jízdě na kole. V zimě holduje lyžování, tábormičení a v přípravách akcí pro děti.

Kateřina Millerová

- Studentka 1. ročníku Bc. v oboru Historie a Ochrana hmotných památek, Univerzita Pardubice.
- Mezi její záliby patří hlavně četba a navštěvování památek, dále ráda sleduje filmy.

3. oddíl:

Ondřej Rada

- Student 2. ročníku Bc. v oboru Informační technologie, Univerzita Pardubice.
- Absolvoval kurzu MŠMT pro hlavní vedoucí letních táborů.
- Na tábory Eldoráda jezdil již jako dítě, nyní jako oddílový vedoucí.
- Mezi jeho záliby patří fotbal, volejbal a v zimě lyžování.

Lucie Štanglerová

Petr Šípek

Praktikant (instruktor)

- Pomocník oddílového vedoucího ve věku 15 – 18 let;
- nemá plnou právní odpovědnost, a proto nelze mu ukládat práci oddílového vedoucího;
- není u něho ještě ukončen fyzický a psychický vývoj, a proto jej nesmíme nijak zvlášť přetěžovat;
- nesmí: bez oddílového vedoucího vést samostatně oddíl, chodit s celým oddílem na výlety, s dětmi se sám koupat či vykonávat službu dne;
- dobrý praktikant je pro oddílového vedoucího zárukou úspěchu a pro tábor zálohou pedagogických pracovníků.

(Harmach a kol, 2004, s. 17-18)

2. oddíl

Šimona Macíková

- Studentka 2. ročníku Střední odborné školy pedagogické v Praze.
- Kreativně založená, ve volném si ráda sama vyrábí náramky a náušnice, též ráda vaří.

3. oddíl

Lukáš Kováčik

- Absolvent ZŠ E. Beneše v Praze.
- Mezi jeho záliby patří hra na piano, tvorba videí na YouTube či o víkendech jízda na kole.

Technický pracovník, kuchař

- V Eldorádu Sebuč tzv. funkce 2 v 1.
- Jako kuchař: musí znát hygienické předpisy týkající se přípravy stravy;
- musí mít platný zdravotní průkaz;
- předpokládá se znalost norem a předpisů pro přípravu stravy pro děti a mládež;
- je podřízen hospodáři a hlavnímu vedoucímu;
- dbá na správné technologické zpracování potravin, na konečnou úpravu a podávání stravy účastníkům akce;
- podílí se na sestavování jídelního lístku;
- dodržuje zákaz používání rizikových potravin.
- Jako technický pracovník: musí mít organizační schopnosti pro provoz;
- zajišťuje plynulé dodávky potravin a zboží podle sjednaných objednávek, přejímá je a uskladňuje;

(autorka s pomocí Harmacha a kol, 2004, s. 18-20)

Bohuna Krčmářová, soukromá účetní, Jaroměř

Účetní

- Musí znát vedení administrativy a finanční hospodaření;
- zodpovídá za vedení účetnictví;
- spolu s hlavním vedoucím má oprávnění disponovat se svěřenými finančními i materiálními prostředky;
- zodpovídá za dodržování táborového rozpočtu;
- provádí ekonomické zhodnocení celého tábora, zpracovává souhrnnou zprávu o hospodaření.

(autorka s pomocí Harmacha a kol, 2004, s. 18-19)

Kateřina Millerová

2.4.3 Stravování

Pro úspěch tábora je důležité i stravování. Již víme, kdo se podílí na jeho sestavování. Považujeme za důležité připomenout, že do stravování zahrnujeme i pitný režim.

„Platí zásada, že součástí snídaně musí být teplý nápoj a jedno z hlavních jídel musí být teplé!“ (Burda a kol., 2008, s. 73)

Burda (a kol., 2008, s. 72) mimo jiné také uvádí hlavní zásady při sestavování jídelníčku:

- střídat jídla masitá a bezmasá;
- dbát na pestrost a skladbu potravin;
- zajistit dostatek bílkovin, nerostných látek a vitamínů,
- zařadit do jídelníčku jednou denně ovoce nebo zeleninu;
- zařadit do jídelníčku jednou denně mléko nebo mléčné výrobky;
- snížit spotřebu tuků;
- zajistit dostatek tekutin po celý den;
- nezařazovat zakázané potraviny stanovené hygienickou vyhláškou.

Dále se Burda (a kol., 2008, s. 74) vyjadřuje i k vaření na táboře:

„Děti se mohou podílet na přípravě stravy jen před jejím tepelným zpracováním. Na táborech do 50 účastníků se mohou děti podílet na celé přípravě i jejím výdeji pod dozorem táborového kuchaře. Zdravotník v těchto případech posoudí, zda se dítě může přípravy stravy účastnit. Přípravu stravy pro ostatní účastníky akce můžeme využít i v rámci táborového programu.“

Na další stránce nalezneme tabulku (Tab. č. 2) s připraveným jídelníčkem pro rok 2013. Troufáme si říci, že jídelníček odpovídá zásadám jeho přípravy.

<i>JÍDELNÍČEK</i>					
Den	Snídaně	Svačina	Oběd	Svačina	Večeře
1.	x	x	x	x	guláš, knedlík
2.	corflakes s mlékem	broskev	brambory na česneku	jogurt, piškoty	těstovinový salát
3.	celerovo-zeleninová pomazánka, chléb	jablečná buchta	srbské rizoto	sladký tvaroh s ovocem	zapečená brokolice
4.	medomáslu, chléb	meloun	boloňské špagety	šopský salát	halušky
5.	marmeláda, rohlík	výletní víkendovka - jídlo v režiji oddílů (jablka, sušenky, salátové okurky, chléb, rohlíky, marmeláda, paštiky, sladká rýžová kaše, těstoviny, vepřové konzervy, guláš v konzervě, pytlíkové polévky)			
6.					
7.					
8.	corflakes s kakaem	broskev	slepice na paprice, kolínka	puding, piškoty	nádivka, brambory
9.	vajíčková pomazánka, chléb	sušenka	rajská s mletým, rýže	okurkový salát, rohlík	zelná polévka
10.	marmeláda, rohlík	mrkev, rohlík	španělský ptáček, rýže	štrúdl	brambory s tvarohem
11.	tuňáková pomazánka, chléb	meloun	zapečené těstoviny	sušenka + jablko	bramborová polévka, chléb
12.	perníková buchta		vepřové na houbách, rýže	okurkový salát, rohlík	zapečený hermelín, chléb
13.	krabí pomazánka, rohlík	kedlubna	vepřové výpečky, bramborový knedlík, zelí	jablečný pohár	pizza
14.	dortík	jablko	kynuté knedlíky s povidly	balíček na cestu (pečivo s pomazánkovým máslem, paprika, sušenka)	x

Tab. č. 2 Přehled jídelníčku. Zdroj: autorka s použitím jídelníčku pro rok 2013

2.5 Programová příprava tábora

„... musíme si uvědomit, co vlastně chceme, s kým a kde to chceme uskutečnit, a především čeho chceme dosáhnout. A k těmto záměrům pochopitelně musíme přizpůsobit vlastní program“. Harmach (2004, s. 38)

Harmach též upozorňuje na nutnost přihlížet ke složení účastníků (počet, věk, pohlaví,...), ke složení pedagogického kolektivu a druhu, typu, poloze a vybavenosti tábora. S kolektivem jsme se již seznámili dříve, s druhem a typem též. Co se týká složení účastníků – každý rok máme počty kolem 28 dětí, převažují děti staršího školního věku a převažují dívky nad chlapci.

Programová příprava začíná pro Eldorádo Sebuč ve chvíli, kdy je vybráno téma tábora pro další rok. Zvolené téma obsahově upravuje celý program. Ten nejprve rozdělíme na dvě pomyslné hromádky a to na:

- *Celotáborová etapová hra* – je v režii vedení tábora a je společný pro všechny účastníky, z toho vyplývá, že ho musí být schopné absolvovat jak děti mladšího školního věku, tak i staršího.
- *Program oddílový* – je v režii vedení daného oddílu a je určen pro děti daného oddílu, jeho struktura odpovídá schopnostem věkové skupiny, pro kterou je určen.

Celotáborová etapová hra i oddílový program jsou rozplánované v programovém plánu tábora viz. **Příloha 8**. Tento plán sestavují hlavní vedoucí se zástupcem, rozvrhnou etapy celotáborová hry a následně dají vzniklý plán k dispozici oddílovým vedoucím, kteří na základě tohoto plánu začnou tvořit vlastní oddílový program. Očekáváme od nich rozmanitost her a zapojení i dalších činností (výtvarná činnost – např. výroba masek, hudebních nástrojů; vzdělávací činnost – šifry, uzle, buzola).

Vedoucí můžou vybírat z různých kategorií her. Franc, Zounková a Martin uvádějí tyto:

- inscenační hry – účastník se stává sám sobě soupeřem;
- týmové hry – účastníci se stávají součástí skupiny nebo týmu a jako týmy tvoří základní jednotku herního světa;
- simulační hry – uměle vytvořená situace a atmosféra umožňuje hráčům vstoupit do rolí a vyzkoušet si tak situace, se kterými se mohou v budoucnu setkat;
- iniciativní hry – tyto hry mají jasně definovaný fyzický nebo intelektuální úkol;

- hry v rolích – často bývají považovány za podskupinu inscenačních her, jsou postaveny na sociálních interakcích;
- psychologické hry – na účastníky je kladen vyšší emocionální nárok, tyto hry vyžadují velmi citlivé a opatrné uvádění;
- sociodrama – v těchto hrách se též objevují role, ale těžištěm hry je spíše interakce mezi jednotlivými rolemi než „psychologie“ jednotlivých postav;
- předkurzovní hry – hry hratelné již před samotným táborem, účastníci hrají spolu, i když se ještě nikdy předtím neviděli.

2.5.1 Režim dne

Veškerý program na táboře je časově řízen režimem dne. Tento režim rozděluje táborový den do několika časově vymezených bloků, ve kterých probíhají jednotlivé činnosti. Na následující stránce jsme vybrali k porovnání dva denní režimy. Tabulka č. 3 obsahuje Obermajerův návrh denního řádu a tabulka č. 4 režim dne našeho tábora.

V praxi jsme viděli i další odlišně uspořádané či pojmenované denní režimy. Je to důkazem toho, že každá organizace pracuje trochu jinak a to se odráží i v jejich přípravách. Režim dne zkrátka volí tak, jak to vyžaduje pro náš program.

7,30	budíček denní služby
8,00	budíček
8,10-8,25	rozcvička
8,25-8,45	ranní hygiena
8,45-9,00	snídaně
9,15-9,30	ranní nástup
9,30-12,00	dopolední program
12,30-13,00	oběd
13,00-14,00	odpolední klid
14,00-16,30	odpolední program
16,30-16,45	svačina
16,45-18,00	druhá část odpoledního programu
18,15-18,30	večeře
18,30-19,30	pracovní čas (příprava táboráku, praní, opravy stanů atp.)
19,30-20,00	večerní hygiena u řeky (část v teplé vodě v hygienickém koutku)
20,00-22,00	večerní táborák
22,00	večerka

Tab. č. 3 Návrh denního řádu. Zdroj: Obermajer (2008, s. 14)

<u>Režim dne</u>	
7:00	Budíček vedoucího dne
7:15	Budíček ostatních vedoucích
7:30	BUDÍČEK
7:35	Rozcvička, ranní hygiena a úklid ve stanech
8:15	SNÍDANĚ
9:00	Ranní nástup
9:30	1. dopolední program
11:00	Svačina
11:30	2. dopolední program
13:00	OBĚD
13:45	Polední klid
15:00	1. odpolední program
16:30	Svačina
17:00	2. odpolední program
19:00	VEČERNÍ NÁSTUP
19:30	VEČEŘE
20:00	Večerní program
21:30	Osobní hygiena, příprava na spánek
22:00	VEČERKA
22:15	Kontrola spánku

Tab. č. 4 Režim dne Eldoráda Sebuč. Zdroj: Dokumenty Eldoráda Sebuč

2.5.2 Oddílový program

V návaznosti na režim dne jsme nyní zařadili sekci o oddílovém programu. Jak už jsme si řekli, denní režim nám udává strukturu táborového dne. Tedy vedoucí již předem vědí, kolik programu si chystat na daný den. Je jen na nich jaké hry si zvolí. Můžou a nemusí souviset s tématem tábora. Důležité ale je mít hry v zásobě. Nikdy nevíme, kdy začne pršet a jak dlouho bude pršet. A co když nám před nosem ujede vlak a my budeme s dětmi čekat hodinu na další? Etapová hra měla rychlejší průběh než jsme čekali, co teď s dětmi?

Takovým situacím se můžeme snadno vyhnout. Fond her (2007, s. 4) razí heslo: „*Co můžeš udělat doma, to tam také udělej.*“ A dále vysvětluje, že v praxi ti nelepší vedoucí jedou na tábor s krabicí od babanánů, která skrývá připravené jednotlivé hry, které je možno v průběhu tábora využít. Není nic jednoduššího než jen sáhnout do krabice, vyhátnout hru.

Z vlastní zkušenosti víme, že rok od roku na tábor „taháme“ více a více různorodého materiálu. Nevozíme pouze hry deskové, ale vozíme především sborníky her, knihy s přírodopisnou tematikou, hlavolami, kvízy, uzlovačky, apod. Ne nadarmo se přeci říká, že kdo si hraje, nezlobí. Navíc v knize *Hry pro milovníky polštářových bitev* autoři DeBenedet a Cohen uvádějí: „*Vědci zabývající se chováním zvířat přišli na to, že zvířecí druh je tím chytřejší, čím více si jeho mláďata fyzicky hrají.*“ (2012, s. 16)

2.5.3 Celotáborová etapová hra

Pionýr na svém webu uvádí, že se o celotáborových etapových hrách hovoří jako o českém vynálezu a jsou častým programovým doplňkem táborů.

(<http://dobrodruzstvi.info/taboru/game>)

Upozorňuje též na fakt, že se nejedná o název přesný, ale protože zatím nikdo lepší nevymyslel, přiklání se k tomuto názvu. Dále také odůvodňuje používání tohoto názvu: „*Z nejobecnějšího pohledu by totiž bylo nejvhodnější používat termín etapová hra. Etapových her ovšem existuje celá řada a lze je hrát kdekoli – třeba i od zimy do jara v Hodkovičkách. Pro odlišení a vyjádření, že se jedná o etapovou hru, hranou na táboře a určenou pro celý tábor a probíhající často po celý tábor, je nejvýstižnější název „CELOTÁBOROVÁ ETAPOVÁ HRA“ s příhodnou zkratkou CETEH. Název „Celotáborová etapová hra“ se používá jako vžitý terminus technicus pro jednotný, uzavřený programový systém, spojený centrální motivací a dělený do několika etap.*“

S touto definicí celotáborová hry naprosto souhlasíme. Se zkratkou CETEH jsme se již setkali, nicméně naše organizace používá zkratku CHT. Stejnou zkratku (CTH) používá ve své publikaci i Pelánek (2008).

A proč vlastně vůbec máme hrát celotáborovou etapovou hru? Pionýr odpovídá následovně:

- zaujme děti
- poskytuje jim možnost dobrodružství, romantiky, fantazie
- umožňuje vzájemné srovnání a hodnocení
- vede děti k práci pro kolektiv
- nenásilnou formou učí a prověřuje znalosti
- specifikuje a charakterizuje tábor, činí ho neopakovatelným
- zanechává trvalou vzpomínku
- vyzdvihuje přednosti dětí
- pomáhá vytvářet dětem nové obzory
- vnese do obvyklého denního rytmu ruch a napětí
- dává dospělým šanci na pozitivní „předvádění se“

(<http://dobrodruzstvi.info/tabory/game>)

A zároveň Foglová (2006, s. 10) k etapovým hrám doplňuje:

- každý oddílový vedoucí i praktikant by měl být důkladně seznámen s celou etapovou hrou a být do ní patřičně zapojen;
- měl by umět děti dostatečně motivovat k aktivitě;
- musí umět poradit, případně jemně správně nasměrovat, a poté se ze hry stáhnout;
- je nutné, aby se uměl do hry vžít a sám si zahrát.

3 REALIZACE TÁBORA 2013

Tábora se celkem účastnilo 28 dětí ve věku 5-16 let, které byly rozděleny do třech oddílů dle věku. První oddíl 5-9 let, druhý oddíl 10-12, třetí oddíl 13-16let.

Tábor proběhl na táborové základně v Hořejně nedaleko Zábřehu na Moravě. Jedná je o poměrně rozlehlou základnu uprostřed lesa, která čítá 35 podsadových stanů, dřevěnou kuchyň včetně dřevěné jídelny, chatkovou zdravotku a izolaci a dřevěný „A“ srub. V roce 2013 jsme sem s táborem jeli poprvé. Z prostředí jsme byli přímo nadšeni a provozovatel tábořiště s námi jednal velice pěkně. Dokonce jsme tu měli i zákonem chráněné kamarády plchy. Ti ovšem byli tak drzí a nebojácní, že nám kolikrát dělali společnost nejen v kuchyni, skladu potravin, ale i na suchém WC.

3.1 Oddílový program

Zpracovali jsme tabulkový přehled o tom, co jaký oddíl kdy dělal. Je na první pohled zřejmý rozdíl mezi programem mladších dvou a nejstaršího oddílu. Do nejstaršího oddílu nám již odrostly děti, které s námi jezdí i více jak 5 let. Je těžké je programem překvapit a zabavit, ale povedlo se to. Jako hlavní náplň jejich oddílového programu jsme zvolili etapovou oddílovou hru, při které jim chodili dopisy od prvního vraha v historii lidstva a jejich úkolem bylo v průběhu tábora přijít na to, kdo to vlastně je.

V oddílových programech všech oddílů nalezneme stejné obsahové bloky, znamená to, že je jedná o program týkající se celého tábora. Některé z nich vybereme a popíšeme.

Obrana tábora

Jedná se o cvičení, při kterém je dětem nejprve vysvětlen důvod a účel této činnosti a následně si jej vyzkouší v praxi. Děti jsou rozmístěny okolo táborové základny, mají každé své místo, které hlídají je-li v noci vyhlášen případ.

Přepad

Jedná se o zvláštní druh noční hry, která je vyvrcholením nácviku obrany tábora.

Diskotéka a půlnoční nástup

Slavnostní vyvrcholení celého tábora, na půlnočním nástupu jsou vyhlášeny výsledky celotáborová hry a též nejlepší táborníci.

Služba

Je nedílnou součástí programu všech oddílů. Jeden z oddílových vedoucích daného oddílu vždy zastává funkci vedoucího dne a nese plnou zodpovědnost za plnění služby.

Úkoly vedoucího dne a služby:

07:00 *Služba* budí vedoucího dne

07:15 Vedoucí dne budí ostatní vedoucí

Službě zadává úkol roztopit v brutaru a pomoci v kuchyni (snídaně, čaj,...)

07:30 VD píská budíček a následně pouští písničku;

Uklízí ve štábu

Vyplňuje Knihu služeb (pokud to neudělal minulý večer)

08:10 VD píská přípravu na snídani

08:15 VD píská snídani

08:30 *Služba* myje nádobí po snídani a uklízí v jídelně

08:50 VD píská přípravu na ranní nástup

09:00 VD píská ranní nástup

Vlajková četa svěšuje (noční) táborovou vlajku

09:30 VD píská začátek 1. dopoledního zaměstnání

Vlajková četa do svačiny vyvěšuje státní vlajku

Služba plní své úkoly, pomáhá v kuchyni

11:00 VD píská svačinu

11:30 VD píská začátek 2. dopoledního zaměstnání

Služba uklízí po svačině, pomáhá v kuchyni s obědem

12:55VD píská přípravu na oběd

VD chystá teplou vodu na nádobí

13:00VD píská oběd

13:30VD píská začátek poledního klidu

Služba myje nádobí a uklízí jídelnu, kontroluje množství vody, píše kroniku

15:00VD píská konec poledního klidu a začátek 1. odpoledního zaměstnání

16:30VD píská svačinu

17:00VD píská začátek 2. odpoledního zaměstnání

Služba uklízí po svačině

17:30VD dezinfikuje WC

Služba zatápí v brutaru, znovu kontroluje množství vody, vynáší odpad, celkově připravuje tábořiště na předání služby (rojnice, znovu úklid jídelny,...)

18:30Předání služby – kontrola stavu tábořiště, podepsání Knihy služeb

18:45 Službu již má následující oddíl

18:50VD píská přípravu na večerní nástup

19:00VD píská večerní nástup

Vlajková četa svěšuje státní vlajku a předává ji VD

Druhá vlajková četa vyvěšuje (noční) táborovou vlajku

19:25VD píská přípravu na večeři

VD chystá teplou vodu na nádobí

19:30VD píská večeři

20:00VD píská začátek večerního programu

Služba si rozdělují noční hlídku

Předchozí služba myje nádobí po večeři a uklízí jídelnu

21:50VD píská přípravu na večerku

22:00VD pouští písničku na dobrou noc a následně píská večerku

22:10 Vedoucí kontrolují spánek dětí

22:15 VD vaří kafe

22:30 Začíná porada vedoucích na štábu

00:00 VD budí první hlídku

1. ODDÍL						
Den	Dopoledne I	Dopoledne II	Odpoledne I	Odpoledne II	Večer	Noc
1.	x	x	příjezd	ubytování, seznámení s tábořištěm	táborák	x
2.	batikování	výlet k řece	CTH1	obrana tábora	šiškovaná, stěvení domečků	x
3.	úklid ve stanech		střelba ze vzduchovky	maskování	psaní dopisů domů	přepad
4.	služba + samovláda	služba + samovláda	CTH2	služba + samovláda	odpočinek	bludička
5.	výletní víkendovka					
6.						
7.		příchod, vybalování, koupání			táborák	x
8.	focení	zvířátka	sádrové odlitky	opičí dráha	stolní hry	x
9.	služba	služba	služba	služba	míčové hry na hřišti	přepad
10.	prozření	výlet k řece	CTH3	drobničky v okolí tábora		
11.	bojové dny					
12.				příchod, vybalování, koupání		x
13.	služba + divoká svině	služba + balení	služba	služba + dohrávačka	diskotéka + půnoční nástup	
14.	dobalování, úklid, reflexe		odjezd	x	x	x

Tab. č. 5 Program 1. oddílu. Zdroj: autorka s použitím Knihy služeb 2013

2. ODDÍL						
Den	Dopoledne I	Dopoledne II	Odpoledne I	Odpoledne II	Večer	Noc
1.	x	x	příjezd	ubytování, seznámení s tábořištěm	táborák	stezka nočním lesem
2.	výroba triček	šifry a uzle	CTH1	obrana tábora	x	x
3.	služba	služba	služba	služba	večerní veselí	přepad
4.	samovláda	samovláda	CTH2	samovláda	stavění přístřešků	spaní v lese
5.	výletní víkendovka					
6.						
7.		příchod, vybalování, koupání			táborák	x
8.	focení	služba	služba	služba	kvízové otázky	x
9.	(ne)smyslovka	taneční maraton	co do lesa nepatří	le-mans	(ne)smyslovka	přepad
10.	hrátky s balónky	drobničky v lese	CTH3	osobní volno		
11.	bojové dny					
12.			příchod, vybalování, koupání			x
13.	divoká svině	balení		příprava na diskotéku	diskotéka + půnoční nástup	
14.	dobalování, úklid, reflexe		odjezd	x	x	x

Tab. č. 6 Program 2. oddílu. Zdroj: autorka s použitím Knihy služeb 2013

3. ODDÍL						
Den	Dopoledne I	Dopoledne II	Odpoledne I	Odpoledne II	Večer	Noc
1.	x	x	příjezd	ubytování, seznámení s tábořištěm	1. etapa (1. mrtvola + zašifrovaný dopis od vraha) táborák	x
2.	služba + 2. etapa (potok - sběr rozšířhaného klíče k šifře)	služba + luštění 1. dopisu	CTH1	obrana tábora	procházka po lese + 3. etapa (nález 2. mrtvoly + 2. dopis)	x
3.	vycházka po kopcích + práce s buzolou a mapou		kvízové otázky, stolní hry	4. etapa (ohledání místa činu + 4. dopis)	osobní volno	přepad
4.	samovláda	samovláda	CTH2	samovláda	služba	x
5.	výletní víkendovka					
6.						
7.		příchod, vybalování, koupání			táborák	x
8.	focení	koupání v potoce	gamebook - Motýlek		šifry	x
9.	střelba ze vzuchovky	paralympiáda	SAW	rekonstrukce vraždy (scénky) + bulánci	služba	přepad výsadek
10.	služba + 5. etapa (alibi + 5. dopis)		CTH3	služba + 5. etapa (alibi)		
11.	bojové dny					
12.				příchod, vybalování, koupání		x
13.	divoká svině + balení	drobničky v lese	závěrečná etapa (6. dopis, pátrání a nalezení vraha)	příprava na diskotéku	diskotéka + půnoční nástup	
14.	dobalování, úklid, reflexe		odjezd	x	x	x

Tab. č. 7 Program 3. oddílu. Zdroj: autorka s použitím Knihy služeb 2013

3.2 Celotáborová etabová hra

Celotáborová hra probíhala na téma pravěku, konkrétně jsme se nechali inspirovat filmem RRRrrrr!!! Název tohoto filmu se často objevoval v návrzích témat v předchozích letech. Obsah filmu je následující:

„Pred 35 000 rokmi v časoch, kedy bol boj o oheň už dávno vybojovaný, prišiel na rad šampón, kvôli ktorému bol spáchaný prvý zločin v histórii ľudstva. Dva praveké kmene, Špinavovlasých a Čistovlasých žijú v harmónii a mieri až do chvíle, keď si Špinavovlasí uvedomia, že sa od susedného kmeňa líšia... Čistotou vlasov. Ale tajnú receptúru na peniacu zmes majú iba Čistovlasí a tí sa o ňu nechcú podeliť... Čistovlasí až doteraz žili pokojný, šťastný a čistý život. Nikoho z nich nenapadlo, že by im mohol niekto závidieť ich krásne čisté vlasy. Dokonca ani špinavý a smradľavý susedný kmeň Špinavovlasých. Ale v jednu noc sa to stalo. Po prvý raz v histórii ľudstva bol spáchaný zločin. Človek zabil človeka... Čo bolo vlastne jeho motívom? Kto vyrieši tento záhadný rébus? Čo ak je táto vrrrrražda iba začiatkom hrôzostrašnej série? Všetky tieto otázky začínajú riešiť prrrrehistorickí vyšetrovatelia. Začína sa prrrraveká špionáž a s ňou prichádza aj prvý vyšetrovaný zločin v dejinách ľudskej spoločnosti. Zažijete prvé vypočúvania, sledovania a podozrievania. Vbláznivej komédii režiséra Chabata vstúpíte do prrrrehistorickej doby, kedy bola platená starostlivosť o deti nutnosťou, profesionálny volejbal zábavou a sledovanie nástenných malieb ako predchodcov televízie samozrejmosťou. Nezláknite sa hrôzostrašných zvukov vychádzajúcich z jaskýň. Podmienky základných ľudských potrieb, boli pred 35 000 rokmi nedokonalé.“

(<http://www.csfd.cz/film/116339-rrrrrrr/>)

Přesunuli jsme se do dob kmenů Čistovlasých a celý tábor mám škodil kmen Špinavovlasců. Každý vedoucí měl svůj pravěký kostým a přezdívku, děti si v rámci oddílového programu vytvořily batikovaná trička a vymyslely názvy pro oddíly. Celotáborová hra se skládala celkem ze 3 etap:

- 1. etapa: Výroba šampónu
- 2. etapa: Srnaball
- 3. etapa: Lov hrochmuta

Pro názornou ukázkou jsme pro vás jednu z etap vybrali.

1. etapa: Výroba šampónu

Motivace

Už přišel čas, kdy je v naší vesnici potřeba zase provést výrobu našeho oblíbeného šampónu. K naší smůle většina našich ingrediencí se nachází na území okolních ne moc přívětivých tlup, které by rádi znali naši recepturu, kterou neumí využít při výrobě šampónu. Proto se celá naše tlupa vydává po stopách ingrediencí. Protože ale jsme velice soutěživá vesnice, vyhlásila naše vesnice velkou soutěž.

Cíl hry

Co nejrychleji posbírat jisté suroviny v určitém množství a z nich následně co nejrychleji uvařit šampón.

Délka trvání

Cca 60 minut

Pravidla

Území ve tvaru čtverce označeno názvem – Údolí šavlozubého tygra - je rozmístěno 6 různých ingrediencí, např: Kopřiva, bříza, jehličí, lopuch (ty jsou vylouhované), mýdlo, olej. Je nutné je všechny posbírat (nabíráme pomocí injekční stříkačky). Problémem je, že se zde nachází mnoho záškodníků (4 dospělí – brání se kyjem) – v případě újmy na zdraví, se musí dotyčný dostavit k šamanovy na vyléčení postižených míst. Za jejich území si každá skupina založí oheň a nad něj posadí kotlík, ve kterém se bude vařit šampon. Další zádrhel spočívá v tom, že udatnější bojovníci (vybrané děti) z jednotlivých oddílů se snažit uhasit ohně ostatním dvěma oddílům. Bojovníci, kteří zůstali u svého ohně se ho snaží bránit svým vlastním tělem.

Pomůcky

3x recept na šampon s vyjmenovanými ingrediencemi

3x kotlík

3x PET lahev na šampón

4x kyj

6x popsaná nádoba s ingrediencemi

dostatek injekčních stříkaček

Průběh hry

Pravidla byla rychle pochopena a to i těmi nejmenšími dětmi. Za chvíli to na hracím poli vypadalo jako v mraveništi. Všude pohyb, nikdo nestál, neokouněl, každý měl svou funkci. Děti si hru náramně pochvalovaly. Zejména tu část s hašením ohně (poléváním protihráčů mezi sebou), neboť bylo velice horko a studená sprška jim přišla vhod.

Celotáborová hra vyvrcholila na konci bojových dní, v jejich průběhu došlo k evakuaci naší pravěké vesnice, jejímu následnému obsazení Špinavovlasci a nesměla chybět ani finální hra o znovuzískání vesnice, což se dětem povedlo. A vzhledem k tomu, že děti jsou na našem táboře vedeny k přátelství a spolupráci, následovalo vyhlášení příměří mezi oběma kmeny. A na důkaz dobré vůle Čistovlasci všem Špinavovlascům umyly vlasy šampónem.

3.3 Celková reflexe

Každoročně na konci našeho tábora probíhá reflexe³ s dětmi a na potáborové poradě pak i s vedoucími. Reflexe je pro vedení zpětnou vazbou, ze které čerpá ponaučení pro organizaci dalšího tábora. Chour (2000, s. 40) píše o reflexi, že „*nám připomíná, že hra není cílem, ale prostředkem výchovného procesu.*“

Reflexe s dětmi probíhá následovně:

- jako jediný přítomný dospělý je hlavní vedoucí (děti jsou v odpovědích otevřenější a nebojí se vyjádřit svůj názor);
 - bere si po oddílech děti na klidné místo, kde nebudou nikým a ničím rušeni;
 - hlavní vedoucí má předem připravené body reflexe (viz. Příloha X) týkající se průběhu tábora, dětem rozdává prázdný list papíru, přečte první bod a nechá dětem prostor se vyjádřit, ty své odpovědi nejen rovnou zaznamenají na papír, ale většinou i následuje kolektivní diskuze, kde si děti navzájem sdělují své dojmy. Odpovědi děti píšou anonymně.
- Tímto způsobem se vystřídají všechny 3 oddíly dětí.

Reflexe vedoucích probíhá zpravidla ústně, ale tentokrát proběhla písemně. Dostali k dispozici body reflexe (podobně jako děti) a až doma v klidu sepsali odpovědi. Musíme říci,

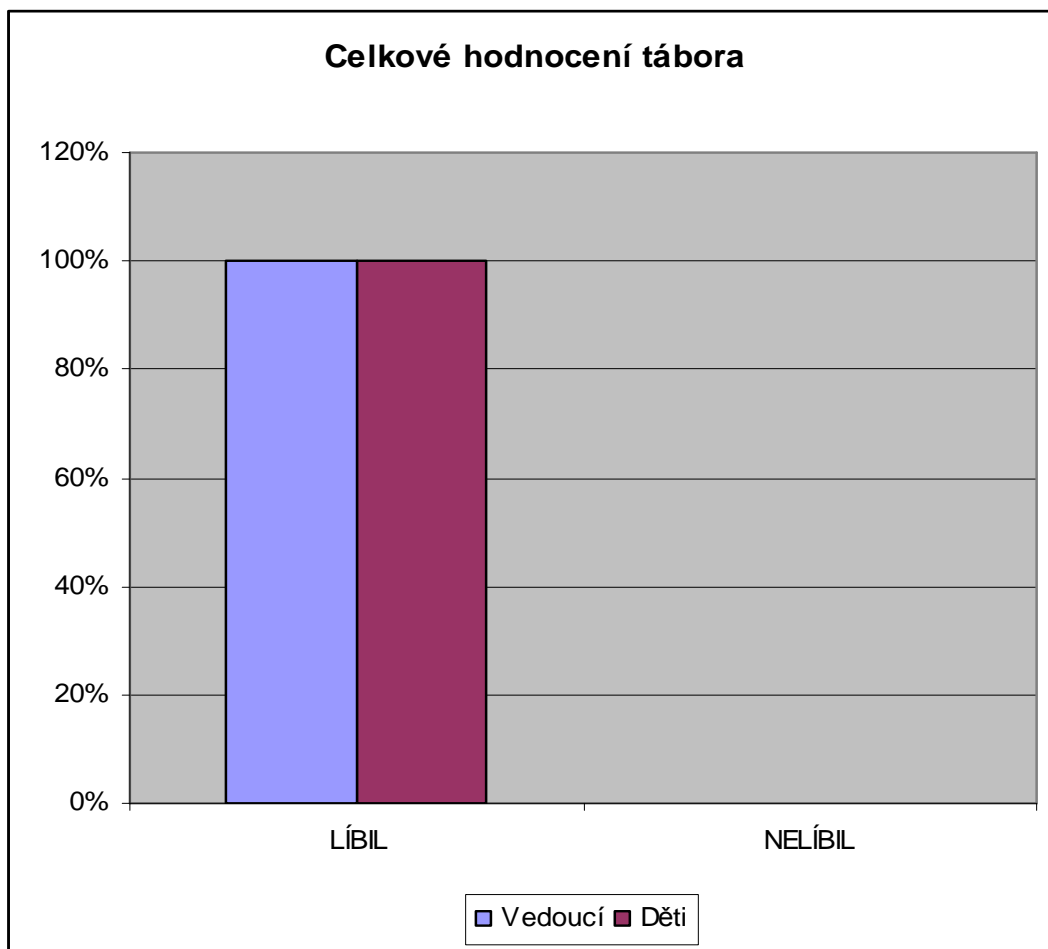
³ „Reflexe = • zrcadlení, odrazivost

- přemýšlení, úvaha, rozjímání
- sebepoznání, myšlení o myšlení samém
- zvážení, uvážení okolností, souvislostí“

že u dospělých se po obsahové stránce více vyplatila písemná reflexe. Vedoucí, kteří toho jinak na poradách moc nenamluví, se najednou rozepsali a jejich odpovědi nám dali více než v předchozích letech.

3.3.1 Tábor jako celek

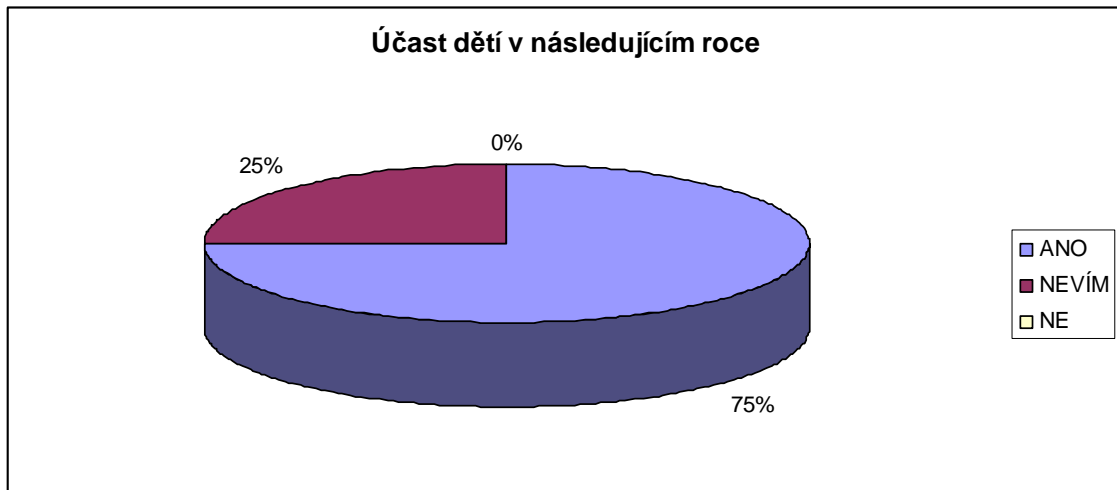
Z odpovědí vyplynulo, že tábor se celkově líbil 100 % dětí i 100 % vedoucím.

Graf č. 1 Celkové hodnocení tábora. Zdroj: autorka

3.3.2 Účast na příštím táboře

Letošní tábor se musel dětem opravdu líbit, z jejich odpovědí týkajících se předběžné účasti další rok vyšlo najevo, že z 28 dětí chce 21 (75 %) dětí jet a 7 dětí (25 %) neví. Záporně žádné dítě neodpovědělo. Názorná ukázka viz. Graf č. 2.

Graf č. 2 Účast dětí v následujícím roce. Zdroj: autorka

Dle odpovědí vedoucích vyšlo najevo, že 2 již nepojedou, 3 pojedou určitě u dalších by jet chtěli, ale záleží na jejich studijních výsledcích a úspěšném ukončení dalšího ročníku studia.

3.3.4 Návrhy témat příštího tábora

Při psaní návrhů nebyli ani děti ani vedoucí omezováním počtem návrhů, někdo napsal třeba 4, někdo 2, někdo žádný.

Z návrhů dětí (Tab. č. 8) je patrná oblíbenost amerického animáku Simpsonovi, který obsadil první příčku v četnosti. Následuje jej Madagaskar, Avatar, Doba ledová, atd. Ani jedno z témat se vzhledem k rozmanitosti táborového programu nehodí jako táborové téma. S největší pravděpodobností se děti s těmito tématy setkají na víkendových akcích.

Z návrhů vedoucích (Tab. č. 9), je patrné, že další rok chtějí připravovat akčnější a fyzicky náročnější tábor. První příčku v žebříčku obsadilo téma Game of Thrones, vychází ze stejnojmenných knih a seriálu, které jsou žánrově částečně fantasy a částečně historické. Dalšími tématy v horní třetině žebříčku jsou Pevnost Boyard a Kdo přežije (přežití na divokém ostrově). Vzhledem k již proběhlým tématům v předchozích letech se vedení naklání k volbě středověké tematiky.

<i>NÁVRHY DĚTÍ</i>	
Návrh	Četnost
Simpsonovi	8
Madagaskar	5
Avatar	3
Doba ledová	3
Eragon	2
Horory	2
Hunger games (Hladové hry)	2
Pán prstenů	2
Grifinovi	1
Hvězdné války	1
James Bond či Mr. A Mrs. Smith (zkrátka nějaká střílečka či detektivka)	1
Narnie	1
Nějaká historická událost nebo slavná bitva	1
SAW	1
Shrek	1
Vesničko má středisková	1

Tab. č. 8 Témata pro tábor 2014 navržená dětmi. Zdroj: autorka

<i>NÁVRHY VEDOUCÍCH</i>	
Návrh	Četnost
Game of Thrones	6
Pevnost Boyard	4
Kdo přežije	3
Cokoliv s historickou tematikou	2
Policejní akademie	2
Antika	1
Futurama	1
Hladové hry	1
Hobit	1
Hvězdné války	1
Pán prstenů	1
Piráti z Karibiku	1
Robinson Crusoe	1
Úžasná Zeměplocha	1

Tab. č. 9 Témata pro tábor 2014 navržená vedoucími. Zdroj: autorka

ZÁVĚR

Vybraný způsob psaní práce nám umožnil na vlastní kůži si vyzkoušet jak těžké je popsat praktické zkušenosti tak, aby měly hlavu a patu. A to i přes to, že jsme se zvolenou tematikou již několik let intenzivně v kontaktu. V tuto chvíli si proto nejsme jisti, zda se nám podařilo naplnit hlavní cíle diplomové práce dle našich představ. S plněním dílčích cílů jsme spokojeni více. Jsme názoru, že se nám podařilo nashromáždit důležité publikace pro zvolenou tematiku.

Naše výsledná práce by v budoucnu mohla posloužit přímo Eldorádu Sebuč k vypracování vlastního harmonogramu přípravy a realizace tábora, též by mohla pomoci oddílovým vedoucím v přípravě jejich oddílového programu. V neposlední řadě předložíme nastíněný koncept zpracování realizace tábora hlavní vedoucí jako metodický návrh k archivaci našich celotáborových her.

SEZNAM LITERATURY A PRAMENŮ

BEROUŠEK, P. *Rádce pořadatelům a vedoucím dětských táborů jako zotavovacích akcí pro děti*. Praha: Soudy, 2005. ISBN 80-86846-05-9.

BEZCHLEBA, Bohumír. *Hlavní vedoucí dětského tábora*. 1. vyd. Brno: Mravenec, 2012. 68 s. Tábor; 24. ISBN 978-80-87447-21-5.

BURDA, J. a kol. *Tábory a další zotavovací akce*. Aktualiz. vyd. Praha: NIDM, 2008. 144 s. ISBN 978-80-86784-59-5.

DEBENEDET, A. T. a COHEN, L. J. *Hry pro milovníky polštářových bitev: polštářové bitvy a jiné hry: o starém dobrém dovádění a o tom, proč je děti potřebují*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2012. 190 s. ISBN 978-80-262-0148-9.

FOGLOVÁ, M. *Táborové etapové hry*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2006. 207 s., [8] s. barev. obr. příl. ISBN 80-7367-128-X.

Fond her: 52 nejlepších her z akcí a kurzů. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2007. v, 211 s. Edice aktivit a her. ISBN 978-80-251-1675-3.

FRANC, D., ZOUNKOVÁ, D. a MARTIN, A. *Učení zážitkem a hrou: praktická příručka instruktora*. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2007. vii, 201 s. Edice aktivit a her. ISBN 978-80-251-1701-9.

HÁJEK, B. a kol. *Děti, vedoucí, volný čas*. Praha: Institut dětí a mládeže MŠMT, 2004. 120 s. ISBN 80-86784-06-1.

HARMACH, J. a kol. *Tábory a jiné zotavovací akce: průvodce jejich přípravou*. Praha: IDM MŠMT, 2004. 136 s. ISBN 80-86033-93-7.

HOLOUŠOVÁ, D. a KROBOTOVÁ, M. *Diplomové a závěrečné práce*. 2. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého, 2008. 117 s. Skripta. ISBN 80-244-1237-3.

CHOUR, J. *Receptář her: náměty a návody pro vedoucí dětí a mládeže*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2000. 167 s. ISBN 80-7178-388-9.

CHRÁSKA, M. *Metody pedagogického výzkumu: Základy kvantitativního výzkumu*. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-1369-4.

MARŠÁLKOVÁ, J., ed. a VÁLEK, Z., ed. *Vademecum k letním táborům*. Praha: Institut dětí a mládeže Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky, 1998. [49] s. ISBN 80-86033-29-5.

MAZAL, Ferdinand. *Hry a hraní pohledem ŠVP*. Vyd. 1. Olomouc: Hanex, 2007. 394 s. Kdo si hraje, nezlobí. ISBN 978-80-85783-77-3.

NEJEDLÝ, P. a kol. *Připravujeme tábor*. 1. vyd. Praha: Práce, 1992. 119 s. Prázdninové tábory; 1. Příručky Práce. ISBN 80-208-0085-9.

OBERMAJER, J. *Ve svitu táborového ohně: nejúspěšnější hry nejen na tábor*. 1. vyd. Praha: Dokořán, 2008. 145 s. ISBN 978-80-7363-173-4.

PELÁNEK, R. *Příručka instruktora zážitkových akcí*. Vyd. 2. Praha: Portál, 2013. 205 s. ISBN 978-80-262-0454-1.

RUDÝ, J., ed. a KAČER, J., ed. *Příprava tábora*. 1. vyd. Brno: Mravenec, 2007. 46 s. Tábor; 6. ISBN 978-80-86994-27-7.

ŠTANGLEROVÁ, L. *Postoje dětí a jejich rodičů k letním dětským táborům*. Olomouc, 2012. Dostupné z: <https://theses.cz/id/h1q3cg/>. Bakalářská práce. Univerzita Palackého. Vedoucí práce Mgr. Pavla Vyhnálková, Ph.D.

Internetové zdroje:

Celotáborová hra – to je věc! In: *Dobrodruzstvi.info* [online]. [cit. 2014-06-22]. Dostupné z: <http://dobrodruzstvi.info/tabory/game>

Dětský tábor. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2011-10-20]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Dětský_tábor

Dysfunkční rodina. In: *Slovník-cizich-slov.abz.cz* [online]. [cit. 2014-06-22]. Dostupné z: <http://slovník-cizich-slov.abz.cz/web.php/slovo/dysfunkcni-rodina>

Harmonogram příprav. In: *Tabory.ymca.cz* [online]. [cit. 2013-12-05]. Dostupné z: <http://www.tabory.ymca.cz/index.php?str=st0>

Intaktní populace. In: *Slovník-cizich-slov.abz.cz* [online]. [cit. 2014-06-22]. Dostupné z: <http://slovník-cizich-slov.abz.cz/web.php/slovo/intaktni-populace>

Legislativa a některé vybrané normy pro práci s dětmi a mládeží a související. In: *Borovice* [online]. [cit. 2014-06-20]. Dostupné z: <http://www.borovice.cz/dokumenty/legislativa/>

Sdělení MŠMT k pořádání dětských táborů. In: *MSMT.cz* [online]. 11. květen 2005, 4. srpen 2009 [cit. 2014-06-10]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/mladez/sdeleni-msmt-k-poradani-detskych-taboru>

Pár slov o naší organizaci. In: *Eldoradosebuc.estranky.cz* [online]. [cit. 2014-06-13]. Dostupné z: <http://www.eldoradosebuc.estranky.cz/clanky/organizace-eldorado/par-slov-o-nasi-organizaci.html>

Popis sdružení. *Eldorado.cz* [online]. [cit. 2014-06-13]. Dostupné z: <http://www.eldorado.cz/popis-sdruzeni>

Reflexe. In: *Slovník-cizich-slov.abz.cz* [online]. [cit. 2014-06-13]. <http://slovník-cizich-slov.abz.cz/web.php/slovo/reflexe>

RRRrrrr!!!. In: *Csfd.cz* [online]. [cit. 2014-06-19]. Dostupné z: <http://www.csfd.cz/film/116339-rrrrrr/>

Stanovy. *Eldorado.cz* [online]. [cit. 2014-06-13]. Dostupné z: <http://www.eldorado.cz/stanovy>

Tábory. *Dobrodruzstvi.info* [online]. [cit. 2014-06-10]. Dostupné z: <http://dobrodruzstvi.info/tabory/>

Vnitřní řád. *Eldorado.cz* [online]. [cit. 2014-06-13]. Dostupné z: <http://www.eldorado.cz/vnitri-rad>

Harmonogram příprav. In: *Tabory.ymca.cz* [online]. [cit. 2013-12-05]. Dostupné z: <http://www.tabory.ymca.cz/index.php?str=st0>

Legislativní dokumenty

Česká republika. Vyhláška o hygienických požadavcích na stravovací služby a o zásadách osobní a provozní hygieny při činnostech epidemiologicky závažných. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2004, ročník 2004, č. 137, částka 45. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-137>

Česká republika. Zákon o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, ročník 2000, č. 258, částka 74. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-258>

SEZNAM ZKRATEK

BV = bojová víkendovka

CTH = celotáborová hra

ČD = České dráhy

ČRDM = Česká rada dětí a mládeže

DDM = Dům dětí a mládeže

ES = Eldorado Sebuč

HV = hlavní vedoucí

HZ = hlavní zdravotník

IDM = Institut dětí a mládeže

LDT = letní dětský tábor

MŠMT ČR = Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky

MV ČR = Ministerstvo vnitra České republiky

VD = vedoucí dne

VV = výletní víkendovka

YMCA = Young Men's Christian Association (křesťanské sdružení mladých mužů)

ZHV = zástupce hlavního vedoucího

PŘÍLOHY

Příloha 1 – Stanovy Eldoráda

Příloha 2 – Vnitřní řád Eldoráda

Příloha 3 – Hymna Eldoráda

Příloha 4 – Znak Eldoráda

Příloha 5 – Ukázka kroje

Příloha 6 – Znak Eldoráda Sebuč

Příloha 7 – Plakát

Příloha 8 – Programový plán tábora

Příloha 9 – Společné táborové foto

Příloha 10 - Struktura táborové reflexe

STANOVY

Část I. OBECNÁ USTANOVENÍ

§ 1

NÁZEV A CHARAKTER ORGANIZACE

1. Úplný název organizace: ELDORÁDO
2. Sídlo organizace: NÁCHOD, ČECHOVA 409
3. Eldorádo je dobrovolná organizace sdružující děti, mládež a jejich starší přátele. Náplň Eldoráda vychází z všestranného zájmu dětí ve všech oblastech jejich volného času, tj. zájmu o přírodu, táboření, outdoorové aktivity a brannost, sport, zdravotědu a humanitární činnost, hudbu, umění a kulturu, techniku, apod. V rámci osvěty a propagace výše uvedené činnosti provozuje organizace také s tím spojenou přednáškovou a vzdělávací činnost.

§ 2

CÍLE ČINNOSTI

1. Hlavním cílem organizace Eldorádo je připravovat děti po všech stránkách na život ve svobodné společnosti v duchu míru, důstojnosti, snášenlivosti, svobody, sounáležitosti a vzájemného pochopení.
2. Veškeré zájmy členů Eldoráda jsou rozvíjeny na základě svobody:
 - a) smýšlení, vědomí a vyznání,
 - b) projevu a názoru,
 - c) sdružování, shromažďování a spolčování.

§ 3

SYMBOLIKA

1. Mezi základní symboliku Eldoráda patří hymna, kroj a znak organizace. Jejich využívání a nošení je pro jednotlivé struktury a členy organizace pouze doporučené, nikoliv závazné a povinné.
- 2.

Část II

ČLENSTVÍ, ORGANIZAČNÍ STRUKTURA A JEDNOTKY

§ 4

a) ČLENSTVÍ

1. Členem Eldoráda se může stát každý občan České republiky i cizí státní příslušník.
2. Členství vzniká rozhodnutím organizační jednotky, u které jednotlivec požádal o členství.
3. Členství zaniká:
 - a) na základě rozhodnutí člena,
 - b) nezaplacením členského příspěvku,
 - c) vyloučením (na základě hrubého porušování STANOV, VNITŘNÍHO ŘÁDU či jiných předpisů dané OJ).

§ 5 ZÁKLADNÍ KATEGORIZACE

1. Dítě – člen organizace mladší 18 let.
2. Náčelník – člen organizace starší 18 let vedoucí oddíl nebo jinak aktivně pracující.
3. Samotář – sympatizant organizace starší 18 let, který není náčelníkem (viz §5, odst. 2 Stanov).
4. Čestný člen - občan, který není členem organizace, ale který se podílí na činnosti a rozvoji Eldoráda. Z toho vyplývá, že může mít různé výhody plynoucí z činnosti organizace, nikoli však hlasovací právo.
5. Další kategorizace, jako například Rádce oddílu, Šaman kmene apod. je vytvářena na základě tradic jednotlivých OJ a může být specifikována ve VŘOJ.

§ 6 ORGANIZAČNÍ JEDNOTKY A ORGÁNY

Organizační jednotky (dále jen OJ)

a) základní

1. Střediska - (dále jen ST).
2. Oddíly.

b) ostatní

1. Na základě Stanov, Vnitřního řádu Eldoráda (VŘE) a jiných platných předpisů Eldoráda (dále jen předpisů) mohou vzniknout v organizaci i jiné organizační jednotky než v § 6a Stanov. Tyto jednotky jsou povolovány jednotkami, pod kterými strukturálně pracují. Výše uvedené se netýká právní subjektivity, která je udělována a odebírána ÚRE viz § 11 odst. 2 Stanov.
2. Nově vzniklé jednotky jsou organizačně podřízené jednotce, která povolila jejich činnost.

Orgány

c) ústřední

1. Rada Eldoráda (valná hromada) – (dále jen RE).
2. Ústřední Rada Eldoráda – (dále jen ÚRE).

d) nižší

1. Jednotlivé organizační jednotky si mohou dle svého charakteru a určení vytvářet vlastní orgány (Rady, kontrolní a revizní orgány apod.), jejichž význam a pravomoci jsou uvedeny ve schváleném VNITŘNÍM ŘÁDU dané OJ.

§ 7 RADA ELDORÁDA

1. RE je nejvyšším orgánem Eldoráda, skládajícím se z delegovaných členů jednotlivých jednotek s právní subjektivitou.
2. RE se schází:
 - a) v období určeném předešlým zasedáním RE,
 - b) z důvodu volby nového ústředního náčelníka Eldoráda ,

- c) na žádost více jak 30% členů organizace,
 - d) z jiného důvodu, rozhodne-li o tom ústřední rada Eldoráda.
3. Přípravu, svolání a řízení RE je ve všech případech podle § 7 odst. 2 STANOV povinna zajistit ÚRE.
4. RE má právo provést veškeré změny ve struktuře a činnosti organizace, pokud nejsou v rozporu s platnými předpisy a zákony ČR. Tyto změny nesmí mít zpětný účinek a nemohou omezovat nedotknutelnost majetku OJ.

§ 8

ÚSTŘEDNÍ RADA ELDORÁDA

1. ÚRE je statutární (kolektivní) orgán, který reprezentuje, hájí a prosazuje zájmy Eldoráda v období mezi jednotlivými RE a vytváří dle svých možností ostatním OJ podmínky pro jejich činnost.
2. ÚRE je oprávněna jednat jménem organizace ve všech věcech.
3. V ÚRE je zastoupena každá OJ s právní subjektivitou pracující přímo pod ÚRE minimálně jedním zvoleným členem. Pokud má nějaká OJ v ÚRE více jak jednoho zástupce, je počet jejich hlasů dělen v takovém poměru, jaký určí vysílající jednotka. (Situace více zástupců z jedné OJ nastane, např. pokud má daná OJ v ÚRE ze svých řad voleného ÚNE a zároveň vysílá vlastního náčelníka střediska).
4. Členové ÚRE:
 - a) Ústřední náčelník Eldoráda (ÚNE) – stojí v čele ÚRE a má právo zavazovat se ve všech věcech jménem organizace.
 - b) Zástupce ústředního náčelníka Eldoráda (ZÚNE) – zastupuje ÚNE v době jeho nepřítomnosti a má právo zavazovat se ve všech věcech jménem organizace.
 - c) Zástupci organizačních jednotek s právní subjektivitou.

§ 9

STŘEDISKO

1. Střediska jsou samostatné organizační celky, jejichž hlavním a prvotním zájmem je sdružování svých členů a příznivců v oddílech ve vztahu k příležitostné či pravidelné práci s dětmi.
2. Střediska mají právní subjektivitu, a proto mají veškerá práva a povinnosti s právní subjektivitou spojené (viz. § 11 STANOV).

§ 10

ODDÍL

1. Základní jednotka sdružující děti k pravidelné celoroční činnosti.
2. Vznik oddílu potvrzuje řídicí orgán střediska na základě přihlášky podané náčelníkem oddílu.
3. Je strukturálně podřízen středisku, které povolilo jeho činnost.
4. Každý oddíl má svého náčelníka staršího 18 let, který je garantem zodpovědným za jeho činnost.

§ 11

ORGANIZAČNÍ JEDNOTKY S PRÁVNÍ SUBJEKTIVITOU

1. Organizační jednotka s právní subjektivitou má způsobilost svým jménem nabývat práv a zavazovat se, tj. právo jednat svým jménem ve všech věcech.
2. Právní subjektivitu uděluje a odebírá ÚRE.

3. Právní subjektivita je povolována na základě písemné žádosti minimálně tří občanů žijících trvale na území ČR (z nichž alespoň jeden je starší 18 let) a na základě předloženého vnitřního řádu OJ (VŘOJ).
4. Způsobilost jednat ve všech věcech za nově povolenou organizační jednotku mají členové uvedení v žádosti o založení OJ s právní subjektivitou. Po založení pak členové uvedení ve schváleném VŘOJ.
5. Takováto organizační jednotka může vykonávat libovolnou hospodářskou činnost v souladu se zákony ČR a stanovami Eldoráda.
6. Pokud OJ s právní subjektivitou provádí jakoukoli hospodářskou činnost, je povinna poskytnout z hospodářské činnosti minimálně 10 % výnosů na činnost s dětmi.

§ 12

ZÁNİK ORGANIZACE A ORGANIZAČNÍCH JEDNOTEK

1. Organizace zaniká z rozhodnutí Ministerstva vnitra ČR nebo z rozhodnutí Rady Eldoráda.
2. Organizační jednotka zaniká:
 - a) z vlastního rozhodnutí,
 - b) z rozhodnutí nadřízené OJ (na základě hrubého porušování STANOV nebo VNITŘNÍCH ŘÁDŮ),
 - c) pokud má méně jak tři členy.
3. Jednotkám s právní subjektivitou, které jsou organizačně podřízeny zanikající jednotce, vzniká automaticky organizační podřízení pod nejbližší vyšší jednotkou s právní subjektivitou, pokud se však nadřízená a podřízená jednotka nerozhodnou jinak. Bylo-li rozhodnuto jinak, musí být toto rozhodnutí projednáno a schváleno ÚRE.

§ 13

PRÁVNÍ OCHRANA

1. Považuje-li člen nebo organizační jednotka rozhodnutí některého orgánu ELDORÁDA za nezákonné nebo odporující Stanovám, může do 30 dnů ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 6 měsíců od rozhodnutí, požádat nadřízenou OJ o jeho přezkoumání.
2. Považuje-li člen rozhodnutí některého orgánu ELDORÁDA, proti němuž již nelze podle Stanov podat opravný prostředek, za nezákonné nebo odporující Stanovám, může do 30 dnů, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však od 6 měsíců od rozhodnutí, požádat okresní soud o jeho přezkoumání (Zákon č. 83/1990 Sb.).

Část III.

MAJETEK, ZÁSADY HOSPODAŘENÍ A DOKLADOVÁNÍ

§ 14

Majetek

1. Vlastní majetek si vytváří organizace a jednotlivé OJ zejména z příspěvků členů, z činnosti, z dotací, z darů, z vlastních hospodářských aktivit apod.

§ 15

DOKLADOVÁNÍ

1. O jednotlivých činnostech a úkonech, které se týkají majetku, financí, rozhodnutí apod. musí být vedena v organizaci a OJ prokazatelná evidence.

§ 16

HOSPODAŘENÍ ORGANIZAČNÍCH JEDNOTEK S PRÁVNÍ SUBJEKTIVITOU

1. Organizace a OJ, které mají právní subjektivitu, hospodaří na základě platných zákonů ČR a vedou o tom příslušnou evidenci.
2. Za hospodaření OJ s právní subjektivitou odpovídají Stanovami nebo vnitřními předpisy určení (volení) členové jednotlivých OJ.
3. Majetek jednotlivých OJ s právní subjektivitou a nakládání s ním je zcela v kompetenci dané OJ.
4. Pokud v hierarchické struktuře Eldoráda existují nadřízené či podřízené OJ a zároveň mají vlastní právní subjektivitu, pak je jejich nadřízenost a podřízenost vymezena pouze jejich strukturou, VNITŘNÍM ŘÁDEM a členěním, nikoliv hospodářsky. To znamená, že vyšší OJ s právní subjektivitou neodpovídají za hospodaření a závazky nižších OJ s právní subjektivitou a naopak.
5. Revizní činnost může být provedena
 - a) státními orgány k tomu určenými,
 - b) revizorem Eldoráda nebo revizorem dané OJ.
6. O provedení revize revizorem Eldoráda rozhoduje ÚRE. Podnět k revizi mohou dát členové Eldoráda nebo jejich zákonní zástupci. O provedení revize revizorem OJ rozhoduje vedení OJ na základě VŘOJ.

§ 17

HOSPODAŘENÍ ODDÍLŮ A JINÝCH OJ BEZ PRÁVNÍ SUBJEKTIVITY

1. Jednotlivé oddíly a ostatní jednotky bez právní subjektivity vedou své finanční prostředky v hotovosti, na vlastním účtu, případně na účtu nadřízené OJ s právní subjektivitou.
2. O všech finančních a majetkových operacích vedou přehlednou evidenci dle rozhodnutí nadřízené OJ s právní subjektivitou.

Část IV. ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

§ 18

1. Všechny organizační jednotky, které pracují přímo s dětmi, jsou povinny svoji činnost provádět v souladu s platnou legislativou ČR a platnými předpisy Eldoráda, s cílem chránit základní práva dítěte, zajistit jeho bezpečnost apod.
2. Stanovy, Vnitřní řád Eldoráda, směrnice či nařízení RE a ÚRE jsou závazné pro všechny OJ.
3. Případné změny nebo doplňky Stanov musí být oznámeny MV ČR v zákonem daných lhůtách.
4. Stanovy mohou být doplněny nebo přepracovány pouze na základě usnesení RE s tím, že se změnou či doplněním musí souhlasit minimálně 60% ze všech přítomných hlasů.
5. Stanovy vstupují v platnost dne 16. 6. 2010.

Zdroj: <http://www.eldorado.cz/stanovy>

VNITŘNÍ ŘÁD ELDORÁDA

Část I. OBECNÁ USTANOVENÍ

§ 1

NÁZEV A CHARAKTER ORGANIZACE

(viz STANOVY ELDORÁDA)

§ 2

CÍLE ČINNOSTI

(viz STANOVY ELDORÁDA)

§ 3

SYMBOLIKA

1. Symbolika Eldoráda je pouze doporučená a její použití je definováno takto:

a) Hymna – písnička Eldorádo nazpívaná Waldemarem Matuškou v roce 1982.

b) Znak – kulatý znak s rohy, uvnitř s obrázkem viz úvodní strana. Znak je nejčastěji nošen na kroji.

c) Kroj – je používán dle tradic, zvyků a zaměření jednotlivých OJ a členů.

Doporučené rozvržení kroje a doplňků je následující:

- zelená košile s dlouhým rukávem,
- trojčipý šátek bílé barvy uvázaný vpředu na uzel dobrého skutku,
- domovenka a znak organizace nošené na levém rukávu těsně pod ramenním švem,
- levá strana slouží na symboly, odznaky a tradice celé organizace a uznání jiných organizací (např. březový lístek – levá klopa límce),
- pravá strana slouží pro symboly, odznaky a tradice OJ, táborů, oddílů apod.

Část II

ČLENSTVÍ, ORGANIZAČNÍ STRUKTURA A JEDNOTKY

§ 4

a) ČLENSTVÍ

1. Žádost o členství musí být podána v písemné podobě (dále jen Příhláška) a podepsána vstupujícím členem nebo jeho zákonným zástupcem.

2. Povinné náležitosti Příhlášky jsou jméno, příjmení, místo trvalého pobytu a datum narození žadatele. V případě nezletilosti žadatele ještě jméno, příjmení a místo trvalého pobytu zákonného zástupce žadatele.

3. Členství vzniká zapsáním do centrální databáze členů, které provede přijímající jednotka nejpozději do 15 dnů od obdržení Příhlášky.

4. O vzniku členství je žadatel vyrozuměn přijímající jednotkou do 30 dnů od podání Příhlášky.

5. Pokud ukončuje člen svoji činnost na základě vlastního rozhodnutí, je povinen o tom písemně nebo elektronicky informovat organizační jednotku, která ho přijímala.
6. Pokud je členství ukončeno dle bodu b) nebo c) paragrafu 4 STANOV, je OJ, která takto rozhodla, povinna o tomto úkonu písemně či elektronicky informovat člena do 15 dnů od rozhodnutí.

b) PRÁVA A POVINNOSTI ČLENŮ

1. Členové Eldoráda mají právo vybrat si organizační jednotku, ve které chtějí pracovat a účastnit se akcí, které pořádá.
2. Členové Eldoráda mají právo nosit kroj se všemi doplňky, které získali.
3. Členové Eldoráda mají právo vyjádřit se ke všem vzniklým problémům, a to i osobně, k čemuž jim musí být poskytnuta příležitost.
4. Členové Eldoráda se mohou zúčastnit zasedání jakékoli organizační jednotky nebo orgánu Eldoráda i v případě, že nejsou jejími členy, pokud však dané zasedání nerozhodne jinak.
5. Povinností členů Eldoráda je platit každoročně členské příspěvky dle určené výše, a to nejpozději do 31. 12. daného roku.
6. Členové Eldoráda mají dále veškerá práva a povinnosti vyplývající z předpisů Eldoráda.
7. Člen Eldoráda může být veden a pracovat ve více organizačních jednotkách organizace s tím, že řádně registrován je pouze u jedné z nich, tzn. že pouze za ni má hlasovací právo a pouze u ní platí členský příspěvek.

c) ZÁKLADNÍ HLASOVACÍ PRÁVO

1. Nevyjadřuje-li se člen Eldoráda k danému problému osobně, má právo být zastoupen jinou osobou k tomu zvolenou (předpisy Eldoráda určený nebo volený zástupce organizační jednotky), nebo osobně pověřenou (osoba pověřená na základě písemné plné moci).
2. Při hlasování v RE, ÚRE či v jiných orgánech a organizačních jednotkách mají delegovaní zástupci (oddílem, střediskem, jinou organizační jednotkou, zájmovou skupinou,...) svými hlasy dohromady váhu tolika hlasů, kolik členů zastupují (kontrola je prováděna na základě zaplacených příspěvků).
3. Delegování zástupce jiného, než STANOVAMI, VNITŘNÍM ŘÁDEM ELDORÁDA nebo VŘOJ pro danou organizační jednotku určeného (voleného), musí být na základě písemné plné moci.

§ 5

ZÁKLADNÍ KATEGORIZACE

1. Dítě – člen organizace mladší 18 let. Dělení dle charakteru činnosti stanoví ÚRE.
2. Náčelník – člen organizace starší 18 let vedoucí oddíl nebo jinak aktivně pracující. Dělení dle charakteru činnosti stanoví ÚRE.
3. Samotář – sympatizant organizace starší 18 let, který není aktivně činný v organizaci, ale svým jednáním organizaci podporuje. Sympatizant má stejná práva a povinnosti jako člen organizace.
4. Čestný člen – viz STANOVY
5. Další kategorizace – viz STANOVY

§ 6

ORGANIZAČNÍ JEDNOTKY A ORGÁNY

Organizační jednotky (dále jen OJ)

1. Pokud zakládá jakákoliv jednotka nemající právní subjektivitu nějakou svoji nižší jednotku, je povinna tuto skutečnost zaznamenat do centrální databáze nejpozději do 15 dnů od založení. Pokud nemá přístup do centrální databáze, pak vše v uvedeném termínu musí nahlásit nejbližší vyšší jednotce s právní subjektivitou. Pokud se k tomuto nadřízená jednotka s právní subjektivitou do 15 dnů nevyjádří, je tato změna považována za schválenou.
2. U jednotek s právní subjektivitou je toto řešeno v § 11 STANOV a VŘO

§ 7

RADA ELDORÁDA

1. Počet delegátů pozvaných na RE určuje ÚRE s tím, že její povinností je pozvat maximální počet členů Eldoráda (s ohledem na kapacitu sjezdového paláce).
2. ÚRE je povinna zabezpečit zaslání pozvánek na RE všem jednotkám podle § 6 Stanov. Současně s pozvánkami zasílá těmto jednotkám informace o počtu hlasovacích lístků a počtu pozvaných delegátů, to celé minimálně patnáct dní před konáním RE. Hlasovací lístky musí být zabezpečeny proti zneužití. Počet zastupovaných členů při hlasování v RE (viz §4, odstavec c, bod 2 VŘE) je stanoven ze zaplacených členských příspěvků ke dni odesílání hlasovacích lístků.
3. Minimálně patnáct dní před konáním RE musí být všem OJ s právní subjektivitou zaslán program a všechny podklady potřebné pro jednání.
4. RE je usnášeníschopná, je-li přítomnými členy reprezentováno více než 60% všech hlasů organizace a je-li přítomen minimálně jeden zástupce z každé organizační jednotky s právní subjektivitou.
5. Není-li RE schopna se usnášet, svolá ÚRE náhradní RE tak, aby se konala nejdříve po 15 dnech, nejpozději však do měsíce ode dne, kdy se měla konat RE původně svolaná. Náhradní RE musí mít nezměněný program jednání.
6. Náhradní RE lze svolat i dříve než po 15 dnech (i okamžitě), a to v případě, že nikdo z omluvených členů v omluvě neuvedl, že chce z důvodu své nepřítomnosti využít § 7 odst. 5 VŘE.
7. Rozhodnutí RE je platné při nadpoloviční většině hlasů přítomných, není-li stanoveno jinak.

§ 8

ÚSTŘEDNÍ RADA ELDORÁDA

1. ÚNE je volen RE na období pěti let tajným hlasováním. ÚNE je volen z jednotlivých kandidátů zaslanych na ÚRE minimálně 30 dní před konáním RE (ÚRE je povinna zveřejnit kandidáty na ÚNE minimálně 15 dní před konáním RE). ÚNE musí být na RE zvolen více než 60% přítomných hlasů. Při hlasování v ÚRE má v případě rovnosti hlasů hlas rozhodující.
2. ZÚNE je volen buď:
 - a) z řad členů ÚRE, kde jeho volbu provádějí členové ÚRE, nebo
 - b) z řad členů Eldoráda, kde jeho volbu provádí RE zároveň s volbou ÚNE.Pokud není ZÚNE volen z řad členů ÚRE, postupuje se při jeho volbě stejně jako při volbě ÚNE.
3. ÚRE pro svoji činnost vytváří funkce:
 - a) Hospodář Eldoráda (dále jen HE), který je jmenován ÚNE s tím, že jeho jmenování do funkce musí schválit ÚRE.

- b) Revizor Eldoráda, který je volen ÚRE. Revizor Eldoráda nesmí být volen z členů ÚRE a ani nesmí být činný v hospodářské činnosti Eldoráda.
4. Zástupce jakékoli OJ v ÚRE může být zároveň ÚNE, ZÚNE nebo HOSPODÁŘ. Nemůže mít však zároveň dvě funkce zde jmenované.

§ 9 STŘEDISKO

1. Pro vznik, činnost a zánik střediska platí veškerá nařízení jako pro jednotku s vlastní právní subjektivitou (viz § 11 VŘE)

§ 10 ODDÍL

1. Oddíly jsou společné pro chlapce a dívky, není to však podmínkou.
2. Žádost o registraci oddílu (dále jen ŽRO) musí být podána v písemné podobě a podepsána náčelníkem oddílu.
3. Povinné náležitosti ŽRO jsou jméno oddílu, jméno, příjmení, místo trvalého pobytu a datum narození náčelníka oddílu.
4. Registrace oddílu vzniká vystavením Registrační karty řídicím orgánem střediska nejpozději do 15 dnů od obdržení ŽRO a zapsáním oddílu do centrální databáze oddílů.
5. Po obdržení registrace oddílu je náčelníkovi oddílu poskytnut přístup do centrální databáze oddílů a jeho členů. Náčelník oddílu je povinen tuto databázi udržovat dle aktuálního stavu oddílu.
6. Náčelník oddílu uvedený na registraci oddílu se stává pro nadřízenou jednotku garantem vhodné činnosti oddílu, bezpečnosti na schůzkách, správného hospodaření s financemi apod. Oddíl může mít i více náčelníků starších osmnácti let. Každý náčelník účastníci se schůzky má pak samostatně zodpovědnost za bezpečnost a zdraví dětí, zdárný průběh schůzky apod.
7. Účastní-li se schůzky člen od patnácti do osmnácti let v roli pomocníka (rádce, zástupce náčelníka oddílu apod.) a vede nějakou samostatnou činnost, musí být tento člen předem o dané činnosti poučen náčelníkem oddílu. Dále musí být daná činnost, kterou vede, uzpůsobena jeho věkovým, fyzickým a duševním možностям.

§ 11 ORGANIZAČNÍ JEDNOTKY S PRÁVNÍ SUBJEKTIVITOU

1. OJ s právní subjektivitou jako samostatná organizační jednotka si vytváří vlastní VNITŘNÍ ŘÁD organizační jednotky (dále jen VŘOJ), který nesmí být v rozporu se STANOVAMI, VNITŘNÍM ŘÁDEM ELDORÁDA a dalšími předpisy ELDORÁDA. Vnitřní struktura OJ, systém její práce, způsoby rozhodování, pojmenování, symboly a tradice jsou plně v kompetenci OJ.
2. Žádost o registraci OJ (dále jen ŽROJ) s právní subjektivitou musí být podána nadřízené OJ s právní subjektivitou v písemné podobě a podepsána zakládajícími členy.
3. Povinné náležitosti ŽROJ jsou:
 - a) Název a sídlo OJ s právní subjektivitou,
 - b) Jméno, příjmení, místo trvalého pobytu a datum narození zakládajících členů.
 - c) Základní zaměření činnosti (např. práce ve všeobecných či specializovaných oddílech, táborová činnost, samostatně hospodařící táborová základna, hospodářská činnost apod.) Na

základě tohoto zaměření se rozhoduje, zda je OJ zařazena jako středisko, či jiné OJ s právní subjektivitou.

d) Jména a funkce členů majících právo jednat za uvedenou OJ ve všech věcech

e) VNITŘNÍ ŘÁD OJ s právní subjektivitou, sestavený dle příslušných směrnic.

4. Pokud nadřízená OJPS souhlasí s činností nově vznikající podřízené OJPS, pak provede její registraci zapsáním do centrální databáze OJPS, a to nejpozději do 15 dnů od obdržení ŽROJ. Tuto skutečnost také oznámí ÚRE.

5. O registraci OJPS je žadatel vyzooměn ÚRE do 15 dnů od zapsání do centrální databáze OJPS, a to zasláním Registrační karty, ověřené kopie STANOV a potvrzené kopie VŘOJ. Na základě obdržení Registrační karty je OJPS dále povinna v souladu se zákonem č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů do 15 dnů ode dne svého vzniku (příp.

zániku) informovat MVČR o této skutečnosti. Ministerstvu je třeba oznámit název, sídlo a datum vzniku (zániku). Změnu názvu nebo sídla OJPS je třeba MVČR také oznámit do 15 dnů ode dne rozhodnutí příslušnými orgány o této věci.

6. Na základě obdržené Registrační karty je daná organizační jednotka povinna do 30 dnů požádat u STATISTICKÉHO ÚŘADU o přidělení IČ právnické osoby. Po obdržení IČ je povinna tato jednotka informovat kopií tohoto dokumentu nadřízenou OJPS. Pokud tak neprovede, je její registrace jako OJPS neplatná. Nadřízená OJPS pak tyto informace musí do 15 dnů zaznamenat do centrální databáze OJPS.

7. Na základě splnění bodu 6 paragrafu 11 VŘO obdrží nová jednotka patřičný přístup do centrální databáze OJPS a databáze svých členů.

8. Pokud vznikla OJPS dle bodu b) paragrafu 6 STANOV, může dle jejího zaměření určit ÚRE při jejím založení i vyšší prostředky poskytované na činnost s dětmi než uváděných 10 %.

9. Pokud u OJPS dojde k organizačním změnám (statutární zástupce, nové sídlo apod.), je tato jednotka povinna tyto změny zaznamenat nejpozději do 15 dnů do centrální databáze.

10. Pokud u OJPS dojde ke změnám ve struktuře nebo změně VŘOJ, je tato jednotka povinna do 15 dnů tyto změny předložit ke schválení nadřízené OJPS. Ta do 15 dnů projedná změny nového VŘOJ a informuje ÚRE, která do 15 dnů zašle potvrzenou kopii VŘOJ OJPS.

§ 12

ZÁNİK ORGANIZACE A ORGANIZAČNÍCH JEDNOTEK

1. Způsob zániku, majetkového a finančního vypořádání si řeší každá jednotka sama s tím, že vše musí být zahájeno nejpozději do 30 dnů od data, kdy nastala situace zániku. Neučiní-li tak, vyzve ji k tomu písemně její nadřízená OJ. Nezahájí-li zanikající jednotka činnosti spojené s majetkovým a finančním vypořádáním do 30 dnů od doručení této

výzvy, stanoví způsob zániku a majetkové a finanční vyrovnání její nadřízená jednotka. Způsob zániku nesmí být v rozporu se zákony ČR a daná jednotka musí přednostně dostát svým závazkům vůči jiným osobám.

2. Zanikající OJ je dále povinna vrátit nadřízené OJ veškeré dokumenty získané při svém vzniku a další dokumenty spojené s její činností, o které nadřízená OJ požádá. V oblasti hospodářské a finanční předá nadřízené OJ veškeré dokumenty tak, jak určují zákony ČR (zákon o archivaci dokladů apod.).

§ 13

PRÁVNÍ OCHRANA

(viz STANOVY ELDORÁDA)

Část III.
MAJETEK, ZÁSADY HOSPODAŘENÍ A DOKLADOVÁNÍ

§ 14
MAJETEK

1. Příspěvky členů organizace (jejich výše) jsou dány požadavkem dané organizační jednotky, v níž je člen organizován, a požadavkem nadřízených OJ.

§ 15
DOKLADOVÁNÍ

1. Z jednání jakékoliv OJ s právní subjektivitou se zhotovuje zápis, který je právním dokladem a musí obsahovat minimálně tyto údaje - datum a místo jednání, jména přítomných, program jednání, usnesení, jméno a podpis zapisovatele.
2. Zápisy se doporučují zhotovovat zejména z jednání o schvalování příjmů a výdajů OJ, schvalování akcí včetně rozpočtů, volby statutárních orgánů OJ apod.
3. Jednotlivé doklady se uchovávají dle toho, jak stanoví zákon. Pokud zákon o archivaci o některých výše uvedených dokladech nehovoří, pak se archivují v digitální či papírové podobě po dobu 10 let.

§ 16
HOSPODAŘENÍ ORGANIZAČNÍCH JEDNOTEK S PRÁVNÍ SUBJEKTIVITOU

1. Pokud se předává majetek a finanční prostředky mezi jednotlivými organizačními jednotkami, je jejich vlastnictví řešeno na základě darovací smlouvy, rozhodnutí či jiných dokladů k tomu určených. (Tato problematika je úzce spojena s dotačními programy, dary apod.).
2. Případná další hospodářská nařízení, finanční problematika apod. jsou řešena vydáváním hospodářských a finančních směrnic ELDORÁDA.

§ 17
HOSPODAŘENÍ ODDÍLŮ A JINÝCH OJ BEZ PRÁVNÍ SUBJEKTIVITY

(viz STANOVY ELDORÁDA)

Část IV.
ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

§ 18

1. Vnitřní řád Eldoráda může být doplněn nebo přepracován pouze na základě usnesení RE s tím, že se změnou či doplněním musí souhlasit minimálně 60% ze všech přítomných hlasů
2. Tento VNITŘNÍ ŘÁD ELDORÁDA vstupuje v platnost dne 16.6.2010.

Zdroj: <http://www.eldorado.cz/vnitri-rad>

Příloha 3 – Hymna Eldoráda

ELDORÁDO (WALDEMAR MATUŠKA)

V dálných dálkách v zámoří,
ční prý zlaté pohoří
příchozího pohostí
nádherou a hojností.

Dík těm svůdným pověstím, zástupy šly za štěstím,
chátra i ti bohatí s vírou, že se vyplatí...

Ref: Jít a hledat Eldorádo,
zbavené vší bídy člověčí,
jít a hledat Eldorádo,
kde je láska,mír a bezpečí.

Báchorce té uvěří, dávno už jen někteří,
spíš než zlatonosný štít, nám dnes rozum káže jít.

R: Jít a hledat Eldorádo,
zbavené vší bídy člověčí,
jít a hledat Eldorádo,
kde je láska,mír a bezpečí.

Rec: Protože mi už dávno víme, že nad zlato a bohatství
je moudrost a uvážlivý čin, že Eldorádo není kdesi v dálce,
ale docela blízko - v našich srdcích a v našem myšlení
- a že jeho pravé jméno je svoboda, pravda a porozumění.
Nosíme je v sobě a ptát se na ně je naše přirozená povinnost.

Jít a hledat Eldorádo,
zbavené vší bídy člověčí,
jít a hledat Eldorádo,
kde je láska,mír a bezpečí

Zdroj: <http://www.karaoketexty.cz/texty-pisni/matuska-waldemar/eldorado-78316>

Příloha 4 – Znak Eldoráda

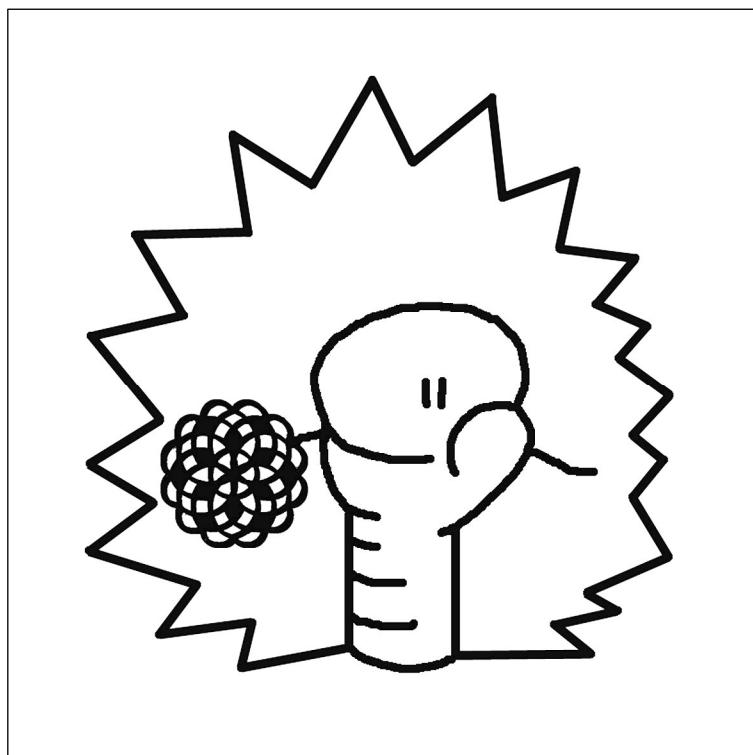
Zdroj: vlastní složky

Příloha 5 – Ukázka kroje

Zdroj: táborové foto

Příloha 6 – Znak Eldoráda Sebuč

Zdroj: dokumenty Eldoráda Sebuč

**Eldorado Sebuč pořádá
Letní Tábor 2013**

PRRRrrravěk!!!

Termín : 28.7. - 10.8.2013
Místo: Zábřeh na Moravě
Účastníci : 6 - 15 let
Cena : 3400 Kč pro členy Eldorado
3700 Kč ostatní
Online přihláška
www.eldoradosebuč.estranky.cz

*Vydejte se s námi
na netradiční cestu
do Právěku.
Poznejte
nové kamarády,
zažijete spoustu
zábavy a legerace.
Těšíme se na vás*

Kontakt:
Pavla Kinclová
e-mail: kinclova.pavla@seznam.cz
tel. : +420605939200

Příloha 8 – Programový plán tábora

PLÁN TÁBORA 2013 - RRRrrrr!!! aneb jak se žilo v pravěku									
Den	Datum	1. dopolední 9:30 - 11:00	2. dopolední 11:30 - 13:00	1. odpolední 15:00 - 16:30	2. odpolední 17:00 - 18:30	večer 20:00 - 21:30	noc 22:00 - 7:00	Služby	
1. den	28.7.2013	PŘÍJEZD VEDOUČÍ, VYBALOVÁNÍ		PŘÍJEZD DO 17 hod	ubyt., seznámení	táborák		3	
2. den	29.7.2013	focení		CTH 1	obrana tábora		cv. přepad - ešusy	3-2	
3. den	30.7.2013						přepad??	2-1	
4. den	31.7.2013	CTH 2						1-3	
5. den	1.8.2013	VÝLETNÍ VÍKENDOVKA							
6. den	2.8.2013								
7. den	3.8.2013		koupání I. oddíl	koupání II. oddíl	kopání III. oddíl	táborák	přepad??	3-2	
8. den	4.8.2013					CTH 3		2-1	
9. den	5.8.2013							1-3	
10. den	6.8.2013	CTH 4						3-2	
11. den	7.8.2013	BOJOVÉ DNY							
12. den	8.8.2013		koupání I. oddíl	koupání II. oddíl	koupání III. oddíl	koupání III. oddíl		2-1	
13. den	9.8.2013	DIVOKÁ SVINĚ, ÚKLID A DOHRÁVÁNÍ ODDÍLOVÝCH HER							
14. den	10.8.2013	reflexe		ODJEZD DĚTI v odpoledních hodinách		PÍŠKOTĚKA - páteční nástup		1-3	
15. den	11.8.2013	BALENÍ A ÚKLID CELÉHO TÁBORIŠTĚ - VEDOUČÍ!							
		Zpracoval: Pavla Kinclová, Lucie Štanglerová							
		Pozn. Právo na změnu vyhrazeno.							
		CTH 1 - Sběr ingrediencí na šampon							
		CTH 2 - Smabal (přehazka)							
		CTH 3 - Lov hrochmuta (stopovaná), možno protáhnout večerku či vyložené v noci							
		CTH 4 - prostor pro Páju :-)							

Zdroj: dokumenty Eldoráda Sebuč

Příloha č. 9 – Společné táborové foto

Zdroj: táborové foto 2013

Příloha 10 – Struktura táborové reflexe

Reflexe - *DĚTI*

- 1) Tábor se ti líbil ANO/NE (celkový pohled na tábor)
- 2) Stravování (chutnalo/nechutnalo, poznámky k jídelníčku,...)
- 3) CTH (bylo jich moc/málo, líbily se/nelíbily se, pravidla her, načasování, tematičnost, apod.)
- 4) Výletní víkendovka (líbila/nelíbila, proč?, návrh na příští víkendovku,...)
- 5) Bojová víkendovka (hry, načasování, pravidla, apod.)
- 6) Oddílový program (líbila/nelíbila se náplň programu, co se líbilo nejvíce, co nejméně, ...)
- 7) Vedoucí (hodnocení jednotlivců a týmu jako celku)
- 8) Tábořiště (prostředí, vybavenost,...)
- 9) Téma tábora
- 10) Pojedu ANO/NE

Reflexe - *VEDOUcí*

- 1) Tábor se ti líbil ANO/NE (celkový pohled na tábor)
- 2) Stravování (chutnalo/nechutnalo, poznámky k jídelníčku,...)
- 3) CTH (bylo jich moc/málo, líbily se/nelíbily se, pravidla her, načasování, tematičnost, apod.)
- 4) Výletní víkendovka (její organizaci, co se vám povedlo, nepovedlo, zda byste si něco rádi zopakovali či naopak vylepšili)
- 5) Bojová víkendovka (hry, načasování, pravidla, apod.)
- 6) Oddílový program (stačil/nestačil vymezený prostor, stihli/nestihli jste realizovat to, co jste chtěli a proč?, jak hodnotíte odd. program z vašeho pohledu)
- 7) Vedoucí (jak se vám spolupracovalo v oddíle, co vedoucí z dalších oddílů, spokojenost/nespokojenost s vedením, "nováčci" vs. "staří pardálové", apod...)
- 8) Tábořiště (spokojenost/nespokojenost, co se vám líbilo/nelíbilo, co vám chybělo nebo co jste tam naopak ocenili, apod.)
- 9) Téma tábora (jaké byste rádi další rok a proč?)
- 10) Pojedu ANO/NE (jak to vidíte na další rok)
- 11) Další postřehy či vlastní komentář

ANOTACE

Jméno a příjmení:	Lucie ŠTANGELROVÁ
Katedra:	Ústav pedagogiky a sociálních studií
Vedoucí práce:	Mgr. Pavla Vyhnálková ,Ph.D.
Rok obhajoby:	2014

Název práce:	Příprava a realizace letního dětského tábora
Název v angličtině:	Preparation and realization of children's summer camp
Anotace práce:	Téma diplomové práce se dotýká zejména problematiky přípravy letního dětského tábora. Teoretická s praktickou částí se průběžně prolínají. Na základě svých zkušeností z přípravy a realizace tábora popisuje vybrané úseky táborové přípravy a snaží se je podložit odbornou teorií. Poukazuje též na fakt, že pro tábory neexistuje jednotná terminologie.
Klíčová slova:	letní tábor, děti, organizační příprava, programová příprava, děti, realizace tábora
Anotace v angličtině:	This thesis deals with issues of the children's summer camps, specifically with camp preparation. Theoretical and practical part are intertwined. Based on author's experience in the preparation and realization of the camp describes the preparation of selected sections of the camp and try to substantiate expert theory. It points also to the fact that there is no uniform terminology for the camps.
Klíčová slova v angličtině:	summer camp, children, organizational preparation, program preparation, camp realization
Přílohy vázané v práci:	Příloha 1 – Stanovy Eldoráda Příloha 2 – Vnitřní řád Eldoráda Příloha 3 – Hymna Eldoráda Příloha 4 – Znak Eldoráda Příloha 5 – Ukázka kroje Příloha 6 – Znak Eldoráda Sebuč Příloha 7 – Plakát Příloha 8 – Programový plán tábora Příloha 9 – Společné táborové foto Příloha 10 - Struktura táborové reflexe
Rozsah práce:	60
Jazyk práce:	CZ